

Katedra: Pedagogiky a psychologie
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: Učitelství odborných předmětů

**VYMEZENÍ A HODNOCENÍ PARTNERSKÉ
VĚRNOSTI U STŘEDOŠKOLÁKŮ**
**IDENTIFICATION AND EVALUATION OF
PERTNER FIDELITY AT HIGH SCHOOL**

Bakalářská práce: 11-FP-KPP- 57

Autor:

Ing. Květa Urbancová

Podpis:

Vedoucí práce: PhDr. Jitka Josífková.

Počet

Stran	Grafů	Obrázků	tabulek	pramenů	Příloh
50	23	1		23	1 + 1CD

V Liberci dne:27. 6. 2013

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Květa URBANCOVÁ**
Osobní číslo: **P09001312**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Učitelství odborných předmětů**
Název tématu: **Vymezení a hodnocení partnerské věrnosti u středoškoláků**
Zadávací katedra: **Katedra pedagogiky a psychologie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl:

1. Vymezit pojetí partnerské věrnosti z hlediska kultur, dějin.
2. Na základě průzkumu zjistit, jak vymezují a chápou pojmy partnerská věrnost a nevěra současní středoškoláci.

Požadavky:

Prostudovat literaturu z dějin sexuality i současné výzkumy sexuálního chování.
Příprava a realizace průzkumu na základě metodologické literatury.
Využití závěrů průzkumu k formulování podnětů pro práci učitele střední školy.

Metody:

Dotazování, skupinová diskuze.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

- [1] Morus: Světové dějiny sexuality, přeložil: Strach, J., doslov napsal: Weiss, P., vydání 3., Praha, Ikar 2007.
- [2] Říčan, P.: Psychologie náboženství a spirituality, Praha, Portál 2007.
- [3] Říčan, P., Krejčířová, D. a kolektiv: Dětská klinická psychologie, Praha, Grada 2006.
- [4] Fialová, L.: Představy mladých lidí o manželství a rodičovství, Praha, Sociologické nakladatelství 2000.
- [5] Weiss, P., Zvěřina, J.: Sexuální chování v ČR - situace a trendy, Praha, Portál 2001.


Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Jitka Josífková

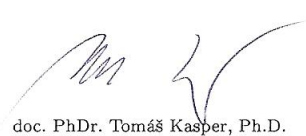
Katedra pedagogiky a psychologie

Datum zadání bakalářské práce: **13. května 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **27. dubna 2012**


doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.
děkan

L.S.


doc. PhDr. Tomáš Kasper, Ph.D.
vedoucí katedry

dne

23-05-2011

Čestné prohlášení

Název práce: Vymezení a hodnocení partnerské věrnosti u středoškoláků
Jméno a příjmení autora: Ing. Květa Urbancová
Osobní číslo: P09001312

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložila elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedla jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne: 27. 6. 2013

Ing. Květa Urbancová

PODĚKOVÁNÍ

Především děkuji PhDr. Jitce Josífkové, vedoucí bakalářské práce, za poskytnuté odborné rady, trpělivost, věcné připomínky a vedení při zpracování této práce.

Dále bych chtěla poděkovat pedagogickému sboru Střední školy hotelové v Havlíčkově Brodě.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala rodině za podporu při studiu na vysoké škole.

ANOTACE

Cílem bakalářské práce bylo popsat problematiku partnerské věrnosti současných středoškoláků, kdy se v dnešní době setkáváme s nevěrou čím dál častěji. V teoretické části byla popsána partnerská věrnost z hlediska kultur a dějin. Dále shrnuje změny v období dospívání středoškoláků.

Praktická část se zabývá výzkumem, který zjišťuje postoj středoškoláků k partnerské věrnosti a jejich vývojem v průběhu střední školy.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Dějiny sexuality, sexuální chování, partnerská věrnost, psychologie lásky, dospívání.

ANNOTATION

The aim of this diploma thesis is to describe partnership loyalty of current teenagers, because in this time the adultery is more and more common. The theoretical part deals with partnership loyalty in the point of view of various culture and history. It also describes changes in the teenagers' life.

The practical part concerns with research about partnership loyalty development of teenagers.

KEY WORDS:

History of sexuality, sexual behaviour, partnership loyalty, psychology of love, coming of age.

Obsah

Seznam použitých zkratk	7
1. Úvod	8
2. Dějiny sexuality	9
2.1. Rozdělení podle období	9
2.1.1. Pravěk	9
2.1.2. Starověk	10
2.1.3. Středověk	11
2.1.4. Novověk	11
2.1.5. Doba nejnovější	12
2.2. Sexualita v kulturách	12
3. Lidská sexualita	16
3.1. Sexuální psychologie	16
3.2. Sexuologie	17
3.3. Funkce sexuality	17
3.4. Sexualita	17
3.5. Projevy lidské sexuality	18
3.5.1. Sexuální identita	18
3.5.2. Sexuální role	18
3.5.1. Sexuální preference	19
3.5.2. Sexuální chování	19
3.6. Vývoj lidské sexuality	20
3.6.1 Sexualita v předškolním věku	20
3.6.1 Sexualita v období prepubescence	21
3.6.1 Sexualita v období pubescence	21
3.6.1 Sexualita v období postpubescence	22
4. Psychologie lásky	23
4.1. Partnerský vztah	23
4.2. Partnerská věrnost	24
5. Vlastní výzkum	24
5.1. Profil respondentů	24
5.2. Profil tříd	25
5.3. Průběh výzkumu	25
5.4. Cíle a předpoklady	25
5.4.1. Hlavní cíle	26

5.4.2. Dílčí cíle	26
5.4.3. Předpoklady	26
5.5. Vyhodnocení dotazníků	27
6. Závěr	46
7. Seznam literatury	47
Seznam obrázků	49
Seznam grafů	49
Seznam příloh	50

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Tzv. - takzvaný

Např. - například

Stol. - století

n.l. – našeho letopočtu

př. Kr. – před Kristem

1. ÚVOD

Tématem bakalářské práce je vymezení a hodnocení partnerské věrnosti u středoškoláků. Výběr tématu byl podmíněn především tím, že už nějaký čas jsem si začala všimnat existující nevěry a lehkovážnosti ve vztahu mladých lidí. Moje mimoškolní aktivity mi umožňují potkávat se velmi často s mladými lidmi. Z jejich chování a postoji k partnerské věrnosti mi přišli dost negativně orientováni, kdy jsem si chtěla tvrzení, že „nikdo není věrný a nikomu“ vyvrátit, neboť se s tímto názorem nechci ztotožnit.

V době našich babiček a prababiček se nevěra brala jako něco neodpuštělného, hlavně ze strany ženy. Byla doba, kdy ženy pracovaly většinou v domácnosti. Staraly se o děti a vlastní hospodářství. Z historického pohledu bylo na ženskou sexualitu pohlíženo jako na zboží, které zajistí pokračování lidstva. V dnešní době díky rovnoprávnosti žen se událo mnoho změn, kdy i ženy mají ve společnosti své místo a mohou říci svůj vlastní názor i na nevěru se pohlíží jinak. Volnost mužů a větší volnost žen nejspíš přispěla k lehkovážnosti partnerské věrnosti. Stěžejní pro nás budou v této bakalářské práci postoje mladých lidí na partnerskou věrnost. Prozkoumáme je například z hlediska věku, kdy jsou připraveni na vážný partnerský život a zda již už svého partnera či partnerku podvedli.

K tomuto tématu je nezbytné uvést historii a i částečně sexuální výchovu, neboť ovlivňuje a utváří vývoj postojů u pubescentů. Proto si musíme položit otázku o dostatečnosti výchovy jak ze strany rodičů, tak ze strany školy.

V druhé části bakalářské práce jsem se zaměřila na průzkum v podobě dotazníků a nezávazných rozhovorů se středoškoláky v rámci skupinové diskuze o partnerské věrnosti. Výsledky a psychologické posouzení bude popsáno v závěru práce.

2. DĚJINY SEXUALITY

2.1. Rozdělení podle období

2.1.1. Pravěk

Doba v letech 5. až 4. tisíciletí př. n. l., kdy prvotně pospolná společnost žila v tlupách a živila se lovem a sběrem. Dalším stupněm vývoje bylo pastevectví a zemědělství, kdy vedli spíše usedlejší způsob života. Díky archeologickým nálezům maleb a předmětů v jeskyních z této doby nám zbyly hmotné zprávy o existenci našich předků. Výtvarná díla na stěnách jeskyní znázorňují muže jako lovce a ochránce tlupy jak před šelmami, tak i před cizí tlupou. Historikové tehdejšímu pravěkému muži přisuzují roli ochránce a živitele rodu. Ideál krásy žen je znázorňován v podobě sošek.

První historické záznamy o sexuálním životě člověka se nedozvídáme z nalezených kostí, ale z uměleckého výtvaru. Dochované výtvarky v jeskyních v jižní Francii a severním Španělsku byly umělecky i technicky méně dokonalé než kresby zvířat. Sošky i kresby měly své charakteristické znaky, které znázorňovaly ženu v kyprých tvarech, mohutná visící prsa, neobyčejně široké boky, vyklenuté břicho a vždy znatelné pohlaví. Velikost poprsí je symbolem zachování rodu a schopnost poskytnout dostatek mléka pro dítě. Velikost sošek byla přibližně do ruky a mnohé i menší.

Nejznámějším dochovaným nálezem v České Republice je Věstonická Venuše, která byla nalezena nedaleko Mikulova. V dnešní době je zařazena mezi sedm divů Česka. Dalším nálezem ženské postavy je Rakousko na břehu Dunaje u obce Willendorfu se při stavbě železnice našla malá načervenalá figurka ženy. Podle archeologického prozkoumání hornin a kosterních zbytků z téhož období se vědci shodli, že jde o paleontologickou sošku. Někteří historikové se však domnívají, že soška může být ještě starší. Podle místa nálezu má i přisouzen název Willendorfská Venuše, která je uložena v historickém muzeu ve Vídni. [9]



Obr. č.1: Věstonická Venuše. [19]

Dalším nálezem byla Venuše z Brassempouy. I na této sošce jsou detailně znázorněny genitálie ženy, zřetelně jsou vidět na sošce i vlnité vlasy, ale obličej není vytvarován. Autor sošky propracoval ženské partie sloužící k plodnosti.

V raném středověku se ideálem ženy stala Eva, kterou představovali jako svůdně krásnou mladou ženu, která byla ovlivněna římským ideálem krásy. Gotická žena byla znázorňována jako velmi štíhlá s chtivými očima. Renesanční žena byla velice statná a urostlá s velkými prsy, ale zároveň velice ušlechtilá.

Ať již všechny repliky žen sloužily ke kulturním účelům či nikoli, bezpochyby to bylo dílo umělce, který dokázal pozorovat skutečnost ženské krásy. [9]

2.1.2. Starověk

Doba v letech 5. - 4. tisíciletí př.n.l. až do 3.-7. století n.l., kdy na Blízkém východě vznikla a rozvíjela se první civilizace. V této době se vyvinulo první písmo, mnohoženství se začalo omezovat a víra lidí nejen u křesťanství se vztahovala k jednomu nejsilnějšímu bohu. Střední východ uctíval ženy s charakteristickými ňadry a později i obrazy Panny Marie. V povodí řeky Nil byla občas u mužů stornována ňadra jako důkaz úrodnosti. Soška bohyně Artemis z Efezu byla ztvárňována s mnoha prsy, ale někteří archeologové si myslí,

že na její hrudi jsou trsy datlí, které byly také znakem hojnosti. Hlavní úlohou ženy byla péče o dítě a domácnost, kdy nechodila do společnosti nebo jen zahalená. Podle Starého zákona si židovská kultura vykládá plodnost ženy za jedinou povinnost plodit děti. Dále měla žena po dobu 24 měsíců kojit dítě, jinak prý mohlo zemřít hladem. Nový zákon považuje za hříšnou tělesnou krásu žen, protože odvádí pozornost od věcí duchovních. „Chtíč“ byl považován za největší hřích, který byl trestán zohavením pohlaví nebo ňader. Ve středověku stále přetrvává spojitost mezi ňadry a péčí o potomstvo. V dílech se stávají prsa nejen symbolem ženy, ale už mívají i erotický význam.

2.1.3. Středověk

Je období v letech 3. - 7. století n.l. až do konce 15. a začátku 16. století, kdy se nejvíce rozvíjelo křesťanství, feudalismus, řemesla a vznikala města. Ženě v této době je stále prisuzován úděl starat se o své potomstvo a prsa byla zdrojem výživy dítěte. Šlechta však své děti často přenechávala i jiným kojným ženám, které si pečlivě vybrala a ty pak sdílely s rodinou radosti i strasti. Některé ženy se domnívaly, že z kojné ženy přechází na dítě v mléku i povahové vlastnosti. Však za dobrou matku se považovala ta žena, která kojila své dítě sama nebo ta, která mu obstarala dobrou kojnou. V raném středověku se mléko považovalo za zdroj výživy nejen fyzické, ale i psychické. Postupem času se ženy odhalovaly, aby byly pro muže přitažlivé. V průběhu středověku neustále více sílila církev a tělesnost byla považována za něco nemravného, nečistého a lépe bylo se jí vzdát.

2.1.4. Novověk

Doba od konce 15. století do Francouzské revoluce a éry Napoleona. V tomto období měla stále větší moc církev a tím vyvolává původ nekatolických křesťanských církví. V období revoluce se rozvíjí společnost nejen vzděláním a tiskem knih, ale i rozkvětem řemesel. Církev nabrala na velké síle, tím mohla rozhodovat o hříchu, který tvrdě trestala. Tělesnost se potlačovala a umělci nemohli díky církvi malovat vše, jinak mohli být trestáni. Velcí umělci především ztvárňovali na svých obrazech rodinu a portréty jednotlivců. Nahota byla považována za něco společensky nepřijatého. Častými objekty byly ženy oslavovány a dobývány nejen v literatuře ale i v malířství. Ženská краса dodává i námět k eroticko-sexuální fantazii v dílech. Ideálem krásy v této době byla malá prsa a velké břicho.

2.1.5. Doba nejnovější

V období od 19. století až do počátku 21. století. Toto období bylo pro ženy velice přínosné, kdy se mohly prosazovat ve věcech veřejných – politika, volební právo, vzdělání, rovnost v péči o potomky, stejné pracovní podmínky a mnoho dalšího. Feminizace byla v té době velice přehnaná a některé ženy se chtěly vyrovnat mužům bez zřetele na fyziologii. Počátkem 20. století, kdy vypukla válka, ženy musely převzít mužská řemesla a stávaly se neženskými. Přes úskalí války v této době je popsána i anorexie, která se objevuje u mladých dívek. Anorexie je chorobná touha po extrémní štíhlosti. Touto reakcí projevovaly dcery nesouhlas s tvrdým životem své matky a s údělem být ženou. V pozdější době nezdravá štíhlost žen se stala ideálem krásy. Umělkyně se stávají sexuálním symbolem, kdy nahota byla na dnešní dobu velice umírněná. Porod a výchova dětí se u žen stal samozřejmostí.

Antikoncepce přinesla větší otevřenost a aktivitu žen v sexuálním životě. Mnozí muži nevitají sexuální činnost žen z důvodu zpochybnění své dominantní pozice v partnerském vztahu. Dnešní éra neubírá ženě společenský život po porodu, ale naopak kojení na veřejnostech je běžnou součástí. Tabu už není ani otcovská dovolená, kdy se otec ujme ženské role a stará se o dítě doma a žena může dál budovat svoji kariéru. Když oba partneři mají povolání svých snů a nechtějí se ho vzdát, řeší tuto situaci chůvou, kdy je společnost kolem nich neodsuzuje, jak tomu bylo dříve. Dnešní přístup partnerů musí být doprovázen velkou tolerancí a úctou k potřebám druhého.

Současná doba nevyčleňuje ani ideál ženské krásy. Každá žena má představu o své postavě i nádrech různou, a proto moderní plastická chirurgie některá přání a touhy umí ženám splnit.

2.2. Sexualita v kulturách

Sex jako takový znamená mnoho nejen v kulturách, ale jak se samotné období lišilo, tím se i měnily lidské pudy. Co se ovšem neměnilo v organizovaných zemích, o nichž historie píše, je rozdělení lidí do tří vrstev. Společenské postavení má za následek odlišné chování mužů i žen. Nejvyšší vrstva se opírá o svůj slavný historický původ. V této vrstvě si byli lidé rovni, ale když se jednalo o moc, musela se stanovit pravidla, protože všichni nemohli nosit korunu a vládnout. Vznikl takzvaný „přírodní zákon“, právo prvorozeného. V kruzích vysoké šlechty vznikla značná svoboda v sexuální oblasti. Této vrstvě nebyl cizí ani incest, kdy např. v Egyptě bylo velice samozřejmé, že si sestra vzala

svého bratra. Blízké příbuzenské soužití mělo za následek, že se faraon nechtěl nudit v manželském svazku, a tak měl několik konkubín. V Řecku, kdy panovala helénistická epocha, tomu nebylo jinak a ještě si současní lidé incest vykládali mezi náboženskými představami. Střední vrstva je pro ženy mnohem nepříznivější, většinou pracuje jen muž a žena zůstává v domácnosti. Žena vykonává práci v domácnosti, která se za přínos do rodinného rozpočtu nedá považovat. Žena závislá na mužových příjmech se stává oddanou a věrnou. V nejnižší vrstvě se o rovnoprávnosti muže a ženy stará chudoba. Polygamie v případě chudoby se ani nedá uvažovat, a proto se mladí lidé seznamují při práci a stýkají se velice svobodně. Nejpohodlnější manželskou lóží je jim zelená tráva nebo seno. Rolník se rodí z volného svazku dvou milujících se lidí.

Na Blízkém východě se manželství potvrzovalo smlouvou, která byla privilegií manželských svazků. V Egyptě si toto právo museli vybojovat velkou sociální revolucí, k níž došlo kolem roku 2000 př. Kr.

Lidové vrstvy většinou žily monogamně, protože panovníci chtěli co největší přírůstek obyvatelstva, ale stát už se nezajímal o soužití muže a ženy. V tomto období se nedovolovaly ani potraty, které byly trestány zbičováním na pranýři. Babylonská říše potřebovala zdatné řemeslníky i bojovníky, a proto byly děti chráněny a podporovány ve všech vrstvách.

Chammurapiho zákon je považován za velice sociální, víc než ostatní starověké zákony. Z 252 článků v zákonu se 64 článků zabývá rodinným právem. Mezi mužem a ženou vznikla manželská smlouva, kdy si mohl muž ale současně s manželkou vydržovat konkubínu, která byla podřazená pod manželkou. Muž měl však právo, zavrhnout manželku, když mu nedá potomky. Avšak v otázce věrnosti byly větší rozdíly. Žena mohla od manžela odejít tehdy, když ji zanedbával a už mu nestačily konkubíny. Provinění nevěrnosti muže měla beztrestné následky, naopak žena při nevěře riskovala svůj život, vzhledem k tomu, že by ji utopili i se svým milencem. Ve sporných případech existoval Boží soud, kdy byl podezřelý nevěrný pár hozen do řeky, a bůh řeky měl v tomto případě rozhodnout, zda jsou či nejsou vinni. Tvrdší podmínky panovaly za asyrské vlády, kdy kromě vhození do řeky hrozilo ženě uříznutí nosu a milenci vykastrování.

Rodinné právo se z pohledu mužů zpříšňuje a silnější muži usilují o jeho svobodu, v níž by mohli uspokojit nadále své sexuální potřeby bez trvalých následků. Za milostné služby tedy neodmítají ženám platit, ale nesmí si na oplátku na něj činit žádné nároky. Komplikovaný vztah muže a ženy zakládá prostý výměnný obchod, kterému v dnešní době

říkáme prostituce. Existovala již ve 3. tisíciletí př. Kr. v daleko primitivnějších společnostech, svého rozkvětu dosáhla ve východních říších. Veřejné zařízení pod záštitou chrámů, které z ní čerpalo značnou část příjmů. Žena, která vstoupila do chrámové prostituce, nesměla vychovávat své děti a muž, který by si ji vzal, nebyl nikdy šťastný. Děti byly nabízeny do adopce.

Židovský původ má bezpochyby obřízka, které je považována za známku pokroku. Mnoha národy je obřízka odmítána, ale naopak židé byli na tento zákrok hrdí. Lékařští specialisté obřízku bránili a připisovali jí vysoce hygienický a zdravotní význam. Zda je obřízka správným zákrokem pro muže se dodnes vedou spory. U židů měla větší přednost inteligence než cudnost a krása.

Důkazem věrnosti v jižní Indii se stala žena, která se svým mužem je spjata natolik, že s ním i umře. Zastávali názor, že žena musí být neustále se svým mužem na tomto i na onom světě. Po manželově smrti nestačí vdovský žal ani celibát, ale skutečná oddanost je spjata i se smrtí. Manželská věrnost je silnější nežli strach ze smrti. Spalování vdov probíhalo v minulém století, dokud ho nezakázal britský guvernér William Bantinek roku 1829. Z této doby, kdy na hranicích umírala se svým mužem i žena, vznikla nejslavnější kniha lásky: Kamasútra. Autor Mallaniga Vátsjájana byl velice zbožný a moudrý muž, který dal milování předpisy. Kamasútra je propracovaná kniha, kdy autor zasvěcuje čtenáře do nepoznaného světa erotiky. Moudrý Vátsjájana připojil ke své knize ještě „tajnou nauku“, kde se zabývá lektvary na posílení mužské potence, k překonání ženské frigidity a mnoho jiných lektvarů k vyrovnání temperamentu, nebo i na ženskou nevěru. Kamasútra byla napsána pro zdokonalení sexuální techniky a k upevnění manželství.

V křesťanské víře se o manželské dogma zasloužil už Ježíš s apoštoly. Pro následující generace křesťanů měly tyto základy veliký přínos, a to hlavně pro ženy. Rituálem se stal i samotný obřad nevěsty a ženicha. Zejména se rozšiřovalo jako svazek nerozlučitelného manželství, ale v pozdější době se našlo několik způsobů, které mohly sňatek anulovat. Rozvod se uskutečnil hlavně z důvodů prokázaného cizoložství. Živitelem rodiny byl muž, a z toho vyplývá i dobový zákon, díky kterému nemohl muž vyhnat ženu z domu na ulici. Nový sňatek mohli uzavřít na základě rozvodového dokladu. Kněží považovali rozvod i mimomanželský sex za hřích. Manželské dogma u křesťanů mělo za následek pokles populace, kdy jeden z partnerů mohl být neplodný a tím pádem bylo manželství bezdětné. Ve starověku se choroby neléčily nebo léčily neodborně, ale v té době bylo daleko více neplodných manželství, než je tomu dnes. Zámožná vrstva lidí

chtěla mít syna, který by po smrti dědil majetek podle antického rodinného práva. Toto právo nezakazovalo muži najít si jinou manželku, která mu dá dědice pro jeho majetek. Rozvod byl jen morální zákaz, který přetrvává dodnes. Ženám sňatek přinášel sociální zajištění, ať již byly šťastné či ne. Již se nestávalo, že muž ženu vyhnal bezdůvodně z domu. Tato výhoda byla snad jediná, vzhledem k tomu, že dál panovala právní nerovnoprávnost.

Mohamedské země se do dějin sexuality zapsaly mnohoženstvím. Žít monogamní svazek bylo pro mnohé dokonalé manželství. Věřily ve víru v Alláha, ke kterému se modlily a plnily jeho přání tím, že hledali tu pravou ženu. Věřili v posmrtný život a tomu, že když nenajdou v tomto světě štěstí s tou pravou, najdou ho v posmrtném životě. Pro ochranu ženské cti vydal Mohamed nový zákon o cizoložství. Prokázané cizoložství bylo trestáno vymrskáním. V dnešní době nám tyto tresty přijdou velice absurdní, ale mohamedský zákon byl podmíněn dobou, ve které vznikl. Mohamed zlepšil postavení ženy. Dále pak se zasloužil o přepracování rozvodového práva, kdy mužům nařizuje dát ženě zpět věno a přidat jí odškodné ve finanční podobě.

Vznikem polygamie bylo především válečné období. V Arabské říši si rozmnožování mezi lidmi vykládali tak, že si příroda žádá nové potomky. Proto silný zdravý muž mohl oplodnit několik žen najednou. Rozmnožování je pro lidi jedním z hledisek sexuální existence. Korán je svatá kniha muslimů, ve které se píše o výhodách muže v polygamním soužití muže a více žen. V pozdější době je v Koránu stanovený počet žen na jednoho muže, kdy se doporučují čtyři ženy na jednoho muže. Islámské panovníci i turečtí sultáni se neřídili pravidly z koránu a za optimální počet žen si stanovili sedm manželek. Ženám bylo připisováno, že jsou hříšné a muži stěžují život. Polygamie se týkala všech věřících, ale však neplatila u všech vrstev společnosti stejně. Mnoho mužů si nemohlo dovolit z finančních důvodů vydržovat více žen než jednu. Z dnešních statistik víme, že se rodí přibližně stejně žen i mužů, a tak mnohoženství mohlo existovat jen při dlouhých válečných obdobích. [9]

3. LIDSKÁ SEXUALITA

Nejobecnější definicí sexuality je „*souhrn jevů sexuálního života*“ [13], kdy tento pojem prostupuje každým lidským životem. Dále může být sexualita chápána jako akt, kterým se rozmnožujeme, jak to například píší autoři Zvěřina a Weiss ve společné publikaci *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*. Ve zmiňované literatuře autoři vnímají lidskou sexualitu jako absolutně odlišné sexuální chování od ostatních živočišných druhů. Dokazuje to v první řadě fakt, že žena je schopná prožít orgasmus. Dále lidský jedinec není ovlivněn říjí, tedy je „*sexualizován po celý rok*“ [16].

3.1. SEXUÁLNÍ PSYCHOLOGIE

Psychologii lze chápat jako vědu, která se zabývá lidským chováním. Však z dané oblasti může vyplývat, že „*předmět sexuální psychologie se překrývá s některými zájmovými oblastmi tradičních psychologických disciplín: klinické, sociální, vývojové, diferenční a pedagogické.*“ [8].

Podle Mohapla lze rozlišovat dílčí oblasti, kterými se sexuální psychologie zabývá: závislost na pohlaví, vztahy mezi osobnostmi a sexualitou, sexuální role. Dále se zabývá psychologii vývoje partnerského vztahu, psychické aspekty sblížovacích pochodů, vývoj sexuálního chování a citění od dětství po stáří. Lze jim přiřadit pojetí sexuální výchova a osvěty.

V této oblasti je zařazena i sexuální patologie, kdy se snaží objasňovat psychické zvláštnosti u jedinců s poruchou somatosexuálním a aberantním sexuálním vývojem. Psychoterapeuti se snaží vypracovávat postupy k léčbě poruch sexuálního života. Psychoanalýza příznivě přispěla ke zkoumání sexuality, kdy na základě této metody se Sigmund Freud zabýval sexuálními deviacemi.

S výukou sexuální výchovy přibývá mladých lidí, kteří se aktivně zapojují do sexuálního života, a tím se může zamezit i nakažení nevyléčitelnou chorobou AIDS. V České republice průzkumy se sexuální tematikou byly až v pozdější době, kdy můžeme jen hádat, zda k tomu přispěl komunistický režim. Ze studií, kterými se zabývaly Leontjevičová, Petrová, Čermáková či právě Weiss se Zvěřinou, vyplývá rizikové jednání mladých lidí, kdy jim připadá používání kondomu zastaralé a nemoderní. V porovnání se statistikami vyspělých zemí je Česká republika v používání kondomů na poloviční úrovni [16].

3.2. SEXUOLOGIE

Definice pojmu: sexuologie je věda zabývající se pohlavním životem a poruchami s tímto spojenými. Dále analyzuje jevy a trendy, kdy se také zabývá diagnostikou a léčbou problémů související s pohlavním životem. Zabývá se orientací jedinců, identifikaci člověka, uspokojováním a úchylkami člověka a v poslední řadě i rozmnožováním nebo také i poruchami neplodnosti. Stručně lze tento pojem vysvětlit jako sexuální hygiena, kdy zahrnuje sexuální vztahy, úplný sexuální život jedince a jeho důsledky. [20, 21]

Diagnostické postupy, psychologické, sociální a rehabilitační jsou v sexuologii vždy aplikovány tak, aby byla dodržována lidská práva a důstojnost vyšetřovaných jedinců.

3.3. FUNKCE SEXUALITY

Funkce sexuality nám pomáhají pochopit smysl sexuality pro vyrovnaný a spokojený život jedince. Dále se zabývají fungováním něčeho intimního a soukromého. Funkce sexuality jsou neoddělitelně pozorovány a závisí nejen samy na sobě, ale také na vnějším okolí, za toto všechno můžeme dosadit například morálku. [10]

Můžeme jmenovat některé funkce reprodukční, kdy se v dnešní době této funkci moc lidí nezaobírá. Následuje funkce slasti v dnešní době nejvyhledávanější. Oblažující funkce se naplní až po dlouholetém partnerské vztahu, kdy orgasmu dosahují oba partneři. Nejméně důležitá funkce je komunikační, kdy v rámci pohlavního styku osoby komunikují splnutím těl.

3.4. SEXUALITA

Najdeme mnoho definic sexuality, ale sexuologický slovník uvádí: „*Sexualita je soubor vlastností a jevů, které vyplývají z pohlavních rozdílů*“ [3]. Josef Augustyn zmíněnou definici podporuje a uvádí: „*Samotné slovo sexualita ukazuje na prostý fakt, že jsme mužem nebo ženou*“ [2]. Z biologického hlediska sexualita slouží k rozmnožování s cílem zachování rodu. Avšak nemá sexualita jen funkci biologickou, ale z psychologické stránky slouží ke vztahu dvou lidí, kdy se dá říci, že jejich styk prohlubuje důvěru a lásku.[7]

Augustin uvádí formy člověka otevřít se druhému neverbální komunikací. Touto formou se lépe ženy s muži vzájemně poznají. V bibli se praví, že první sblížení ženy a

může je „poznání“. Výše zmíněný autor připomíná tři sexuální roviny: duchovní, citovou, intelektuální a za nepostradatelnou uvádí erotickou v sexualitě, která znamená více jak sex. Sex označuje pouze tělesným projevem erotické roviny. [2]

Známí sexuolog Radim Uzel ve své příručce píše: „*Uteče ještě hodně vody ve Vltavě i v Moravě než v naší jazykové oblasti zdomácní pocit, že lidská sexualita není nic nemravného a sprostého, že je to kulturní fenomén provázející život každého jedince od narození do smrti a vlastní pohlavní styk je jeho pouhým zlomkem.*“ [15].

3.5. PROJEVY LIDSKÉ SEXUALITY

3.5.1. Sexuální identita

Sexuální identita je určena pohlavím, kdy se stává jedním ze základních projevů lidské sexuality. Pojem lze vysvětlit jako pocit k mužskému nebo ženskému pohlaví.

Freud vysvětluje pojem identifikace na tzv. Oidipovském komplexu u chlapců. Konflikt je způsoben tímto komplexem, kdy chlapec přijme za svůj idol svého otce a jako partnerku si najde ženu podobnou své matce. Oproti tomu děvčata se ve svém vývoji cítí méněcenní, kdy podle Freuda významně touží po mužském genitálu. U žen tento pocit je nahrazen touze po dítěti, čímž dochází k přijetí ženské role. Tato teorie je v dnešní době Freudovi vytýkána [6].

Na problemaiku sexuální identity lze nahlížet z několika úhlů, kdy zásadně ovlivňuje výchova a společnost kolem jedince, vždy je do jisté míry definována od početí tzv. vrozená. Příslušnost k pohlaví jedince je primární prvkem.

3.5.2. Sexuální role

Sillamy definuje pojem role jako „*očekávané chování osoby*“ [13], lze tedy odhadnout, jak se člověk může v dané situaci chovat a předvídat jeho chování. Nesmíme však zapomenout, že každý člověk je originál a mohou nastat i situace nepředvídatelné. Sexuální role je chápána jako penzum očekávaného chování osoby v pohlavní oblasti. Tím že sexuální roli přijmeme nebo naopak odmítneme, potvrzujeme její skutečnou existenci. Okolní společnost k jedinci přistupuje na základě rolí, „*společenský život je sít rolí*“ [13]. Adaptace jedince v určitých rolích se lépe začleňuje do jakékoli společnosti, kdy to můžeme vystihnout: „*respektování rolí udržuje společenskou kohezi a rovnováhu*“ [13].

3.5.3. Sexuální preference

V českém překladu slovo preference znamená přednost. Při možnosti volby dáváme přednost dané věci před ostatními. Tento pojem sexuální preference se týká objektů, které nás méně či více přitahují a díky nimž jsme schopni dosáhnout sexuálního uspokojení. Do jisté míry můžeme tento pojem spojit jak se sexuální orientací, tak i se sexuální deviací.

Sexuální orientace: Toto téma je hodně diskutováno širokou veřejností. Pojem sexuální orientace je erotické zaměření každého člověka a určuje mu sexuální chování. Známe několik orientací nejčastější heterosexuální orientace, kdy si jedinec vybírá osoby s opačným pohlavím. Homosexualita je orientace jedince ke stejnému pohlaví jako jen on sám. Třetím a posledním typem je bisexualita, kdy si jedinci vybírají obě pohlaví [6].

Sexuální deviace: Lidskou sexuální předností souvisí i různé sexuální deviace. Deviaci lze vyjádřit jako odchylku od této normy a má své místo i v oblasti sexuality. Obecně můžeme definovat deviantní chování za preferované a uskutečňované i v případě, kdy je více či méně dostupná hranice normálnosti. Aktivně je na deviace nahlíženo jako na sexuální vzrušení a uspokojení. Některé deviace: fetišismus, transvestitismus, zoofilie, nekrofilie, gerontofilie či myzofilie [4].

3.5.4. Sexuální chování

Sexuální chování lze bezpochyby zařadit do lidské sexuality a prochází celým lidským životem již od narození. Možno definovat: „*Jde o soubor vlastností a prožitků, které každého člověka vedou nejen k hledání a uspokojování vlastních sobeckých potřeb, ale nutí jej současně brát ohled na ostatní, ať již na sexuálního partnera či partnerku, nebo na možné početí dítěte.*“ [22]. Lidský život ovlivňuje mnoho pocitů, kdy i sexuální aktivita ve svém užším významu je provozována v páru.

Sak upozorňuje ve své publikaci na negativní vliv médií na dospívající jedince, které si osvojují sexuální život. Položme si tuto otázku: mohou být mladí lidé natolik ovlivněni médii? Sak na tuto otázku odpověděl ANO, kdy dochází k „*přenosu způsobů chování z mediálních sexuálních pořadů do reálného světa mládeže*“, což má za následek „*další proměňování sexuálního života společnosti. Normy přestávají platit, ruší se protiklad mezi normalitou a úchylkou, protože vše je normální.*“ [12].

Mladí lidé raději navštěvují kina než knihovny a i ze svého pohledu mohu tuto Sakovu teorii potvrdit. Televizní seriály i filmy jsou od reálného života o mnoho rozdílné

až natolik, že citové prožitky jsou neprovázané a povrchní. Dále může dospívání ovlivnit příliš brzké zahájení sexuálního života, kdy se mezi vrstevníky stávají bez zkušenosti méněcenní, a proto se potřebují vyrovnat druhým a nepřemýšlí nad svými činy.

Zamilovanost: Nenahraditelně souvisí s lidským životem, kdy jde o blízké chování k druhé osobě. Jsme schopni zamilovanost vědecky popsat. Uzel používá toto přirovnání: „*Akutní zamilovanost má charakter velice podobný akutnímu onemocnění. Zamilovaní lidé jej popisují jako pocit prudké změny, jsou jakoby uchopeni nějakou vnější silou, někam bezmocně unášeni, zažívají pocit pádu a ztrácejí pevnou půdu pod nohama.*“ [23]. Z biochemie víme, že reakce nám způsobují vylučování různých hormonů a látek (např. phenylethylamin, dopamin a noradrenalin). „*V průběhu zamilovanosti však existují i určité pohlavní rozdíly. Muži se v samém začátku vztahu zamilovávají většinou rychleji než jejich ženské protějšky.*“ [23]. Naopak ženy jsou v počátku váhavější, nejdříve posuzují partnera a zvažují všechny výhody, které do budoucna může nabídnout (materiální zajištění). V dnešní době rovnosti platů není materiální zajištění ze strany ženy vyžadováno.

3.6. VÝVOJ LIDSKÉ SEXUALITY

V určitém období lidského života se mění i sexuální chování a postoje, které k sexualitě jedinec zaujímá. Nesmíme vynechat žádné z jednotlivých období lidské sexuality, jelikož by byla narušena spojitost lidským životem. Navázáním zdravého sexuálního vztahu předchází správný vývoj jedince, kdy se podílí na nenarušeném sexuálním chování. Avšak nelze tvrdit, že sexuální chování je v každém věku klidné a bezproblémové. Některé etapy vývoje lidské sexuality jsou typické pro svoji bouřlivost a nestálost v zájmu o sexualitu. V rámci sexuální výchovy musíme přistupovat k osobám velmi citlivě, kdyby tomu tak nebylo, mohlo by dojít i k újmě jedince, kterou si navždy ponese svým životem. Nesmíme opomíjet to, že každý jedinec je osobnost a má i svůj specifický vývoj. Jakýsi rámeček určení nám poskytuje vývojová psychologie, kdy posuzujeme vývoj a jeho fáze s možností odchylek.

3.6.1. Sexualita v předškolním věku

Pro náš výzkum je méně důležitá, ale je ji alespoň v malé míře nastínit. Vývoj sexuality začíná již v dětství, konkrétně v předškolním věku neboli stádium tzv. předdemoční sexualita. Dítě se seznamuje se svojí pohlavní identitou a porovnává své tělo s ostatními

děti. Jednou z fází tohoto období je experimentování s genitáliemi, kdy si dítě tvoří svůj názor na sexuální jev např. masturbaci. Toto období zásadně ovlivňují rodiče, kdy jejich potomek je zvědavý a je třeba mu na veškeré všetečné otázky odpovídat. Nejčastější omyly rodičů je v pojmenovávání genitálií, kdy většina rodičů nepojmenovává mužské a ženské pohlavní orgány přímo. V pozdějším věku se rodiče mohou vyvarovat tomu, že pro jejich dítě není obtížné se zeptat na cokoli co se týče jejich vývoje. [6]

3.6.2. Sexualita v období prepubescence

Hovoříme o věku na prvním stupni v období od šesti až dvanácti let. Tento přechod je spojen s nástupem do základní školy, kdy přichází jedinec do zcela jiného prostředí. V tomto období je sexualita skryta, ale však nevymizela, jen se přeměrovala na vzdělávání, proto bychom mohli říci, že jsou žáci v tomto období nejvzdělanější. [1]

Tělesný vývoj je vidět jak u dívek, tak i u chlapců, kdy dochází u dívek k růstu prsních žláz a pánevních kostí, u chlapců se zvětšuje penis a varlata. [5] Dívky již v tomto období může překvapit i první menstruace, kdy by měla být sexuální výchova již zařazena do výuky a informovat jedince o nastávajících změnách. Šilerová odůvodňuje: „V odborné literatuře se uvádí, že dívky, které jsou na svou první menstruaci připravené a přijímají ji jako projev ženství a dospělosti, trpí menšími menstruačními obtížemi než ty, které ji berou jako nutné zlo nebo jsou jí zaskočeny“. [14]

3.6.3. Sexualita v období pubescence

Pubescence též zvaná jako puberta je období velkých změn v dospívání jedinců. Velkou příčinou je: „prudké probuzení všech složek pohlavního ústrojí“ [5], která nastává mezi jedenáctým a patnáctým rokem života. Pohlavní hormony ovlivňují jedince fyzicky, kdy se dívkám zaoblují boky, roste ochlupení, vyvíjí se děloha a prsní žlázy. Menstruace u dívek přichází s postupem času pravidelně každý měsíc. U chlapců roste pohlavní orgán a ochlupení. Dále se mění hlas a celková maskulinizace. Pohlavní hormony ovlivňují nervovou soustavu, kdy je jedinec citlivější na vnější podmínky a tím kolísá nálada.

V tomto období přichází i první zamilování, kdy jedinec touží poznat opačné pohlaví. U dívek je zpravidla láska platonická. U chlapců jde o tělesný kontakt „pošťuchování“, který může vést k sexuálnímu obtěžování. Důležitou roli hraje i postavení

jedince ve skupině vrstevníků, kde motivací jsou kamarádi. Vzorem skupiny je jedinec, který sexuální zkušenost již měl. Dále se také klade velký důraz na zevnějšek. [14]

Na závěr tohoto období může přijít i uspokojení sexuálních potřeb, kdy masturbace již nestačí. Dochází k tomuto uspokojení u jedinců, kteří mají v rodině špatné sociální podmínky a škola nemůže zcela zabránit tomuto aktu sexuální výchovou.

3.6.4. Sexualita v období postpubescence

Tomuto období vývoje se věnuje i náš výzkum. Pubescence je období mezi patnácti a osmnácti lety. Období je vyznačeno ukončením povinné školní docházky a blíží u jedince pohlavní zralost. Při řešení zmiňované problematiky je vždy na místě otázka, nakolik je dítě emocionálně zralé, aby mohlo zahájit svůj pohlavní život.

Zahájený aktivní sexuální život se považuje po prvním pohlavním styku za započatý. Pomalu se závislost na rodičích přetváří v závislost na vrstevnících. Dále tyto vztahy s postupem času převyšují v kamarádství a jedinci získávají první erotické zkušenosti. Z kamarádství vznikají první partnerské vztahy, které zpravidla nevydrží moc dlouho. Janišová ve svém výzkumu uvádí že postpubescentní jedinci uvádí délku vztahu v měsících. [24]

Ze zkušeností z předešlých partnerských vztahů vznikají v rámci pohlavního styku vzájemné poznávání partnerů natolik, kdy může dojít až k předpokladu uzavření manželství a plánované rodičovství. [24]

V dnešní době je charakteristické oddalování prvního sňatku, kdy partneři mají k pohlavnímu styku velice liberální přístup, kdy se zvyšují i počty partnerů před sňatkem samotným. Další populační vývoj přinesl i nižší hranici prvního pohlavního styku a zvyšuje se i počet jedinců, kteří mají první pohlavní styk ještě před zákonnou věkovou hranicí. Pozitivní je, že začínající jedinci pohlavní život více dbají na antikoncepční přípravky, kdy se zaznamenal i vyšší výskyt uživatelů používající kondom. [16]

4. PSYCHOLOGIE LÁSKY

Proč je láska v párovém vztahu tak málo zkoumána z psychologického hlediska. Je snad láska něco neměřitelného, nebo dostatečně neseriózní vědecké téma. Spíše není láska výstižně definovatelná. I když nedokážeme přesně říci co je láska, literatura popisuje, jak se projevuje a čemu lidé říkají láska. Víme však co láska není - jen něha, jen erotika, jen starostlivost, jen svazek nebo snad pouze sympatie. Láska je pro vztah páru velmi důležitá pro fungování vztahu, kdy bez lásky vztah nevydrží a končí rozchodem.

Při vyslovení slova „láska“, každý z nás ví, o co se jedná a dokážeme intenzitu lásky ke svému partnerovi popsat. Známe nejen lásku partnerskou, ale i jiné druhy lásky a to: k vlasti, k práci, ke zvířatům a mnoho dalších. Od lásky očekává pár uskutečnění a naplnění svých nejhlubších tužeb, kdy nedochází k uspokojování jasných potřeb, ale k uspokojení sám sebe. Společný rozvoj dvou lidí spočívá v porozumění a otevřenosti.

4.1. Partnerský vztah

Pro trvalý partnerský neboli milostný vztah je velmi důležitá zamilovanost, která se později, nazývá láska. Toto tvrzení potvrdil i ve svém výzkumu Jügr Willi.

Párový partnerský vztah se po mnoho let stále mění a vyvíjí jako společnost sama. Odlišnost partnerského vztahu a manželského vztahu se zdá být zanedbatelná, ale studie potvrdily, že v manželském vztahu byla na začátku vztahu velká láska. Bez sňatku je rozchod rychlejší a snadnější, nelze však vyloučit velkou lásku na začátku vztahu. K udržení vztahu přispívají: vzájemné rozhovory, společné i rozdílné koníčky, zaměstnání, vztah k původní rodině, rozdělení rolí v páru, osobní vývoj ve vztahu, erotika a společný sexuální život, láska, něha, vnímání partnerovy odlišnosti, strach ze života o samotě, finanční situace, náboženské vyznání v partnerství, společné chvíle strávené s dětmi.

Partnerský vztah patří mezi nejkomplikovanější vztahy vůbec. Za nefungování vztahu se ženy i muži shodují na tom, že příčinou bývá špatná nebo žádná komunikace. Mnozí si však neuvědomují, že vztah je nutno rozvíjet, prohlubovat city, udržovat intimitu a nezklamat důvěru. Každý vztah prochází menšími či většími krizemi a bude jen na nás záležet, jak jsme schopni problémy řešit. Nelze doporučit univerzální a jednoznačný recept na pohodový vztah nebo šťastné manželství.

4.2. Partnerská věrnost

Partnerská věrnost je ideálním stavem v každé společnosti a kultuře, kdy dochází k podvádění, nevěře a cizoložství, což jsou sexuální styky mimo partnerský vztah a je považováno za nevhodné chování. V mnoha společnostech se vyžaduje více věrnost ze strany ženy, než se strany muže.

Věrnost je základním pilířem v budování vztahu spolu s láskou a úctou.

5. VLASTNÍ VÝZKUM

Následuje kapitola s praktickou částí, kdy jsme se věnovali vlastnímu výzkumu. Výzkum proběhl v červnu v roce 2012, kdy jsme navštívili první až třetí ročníky na střední odborné škole v Havlíčkově Brodě. Žákům byl předložen krátký dotazník, který byl sestaven společně s vedoucí práce. Obsahoval celkem 23 otázek, které se týkaly jak sexuální výchovy, tak i partnerských vztahů. Dotazníky jsem osobně žákům rozdávala a po dobu vyplňování se mě mohli zeptat, pokud nějaké otázce nerozuměli. Proč jsme zařadili otázky, týkající se sexuální výchovy, protože toto téma spolu souvisí. Celý dotazník je vložený v příloze práce (VIZ Příloha č.1).

Dotazník jsem dávala k nahlédnutí mé kamarádce, která navštěvuje střední školu, abych si byla jista, že jsou otázky položeny dost jasně a srozumitelně.

Během mé návštěvy jsem se ptala učitele, který měl danou hodinu, jak vidí v partnerských vztazích studenty.

5.1. Profil respondentů

Krátké dotazníky mi vyplnilo celkem 138 žáků střední školy.

- Celkový počet dívek 106
- Celkový počet chlapců 32
- Celkový počet patnáctiletých a šestnáctiletých 44 žáků
- Celkový počet sedmnáctiletých a osmnáctiletých 82 žáků
- Celkový počet devatenáctiletých a dvacetiletých 10 žáků

5.2. Profit tříd

Ve třídách po rozdáání dotazníků byla rozdílná atmosféra. Většinou první ročníky se smály a nevěděly, co mají psát. Někteří studenti měli obavy, jestli to není moc osobní a že nechtějí na některé otázky odpovídat, jiní se chtěli chlubit, a tak na celou třídu vykřikovali své názory. Možná to bylo způsobeno i tím, že se blížily prázdniny a v této době jsou studenti tak trochu nesoustředění. Při sbírání dotazníků se mi od jedné žákyně vrátil prázdný dotazník. Když sem se jí ptala, proč dotazník nevyplnila, tak odpověděla, že žádného partnera nechce. S tímto typem odmítnutí jsem ve svém průzkumu nepočítala. S druhými a třetími ročníky se mi pracovalo o mnoho lépe, snad mluvily jejich zkušenosti nebo nasbírané vědomosti z odvětví partnerského vztahu a s ním spojená sexualita.

5.3. Průběh výzkumu

Dotazník byl sestaven spolu s vedoucí práce, abychom eliminovali možné lživé odpovědi dospívajících středoškoláků. Žáky jsem ujistila, že jejich odpovědi zůstanou v anonymitě a budou zpracovány jen v mé bakalářské práci. Na výše zmíněné škole jsem oslovila zástupkyni ředitelky, které jsem vysvětlila svůj záměr. Na dané škole byli velice příjemní a ochotní učitelé, kteří mi dovolili vstoupit do jejich vyučovacích hodin, i když jsem tuto hodinu vždy zkrátila o 20 minut.

V daných třídách jsem se v první řadě představila, poté jsem jim vysvětlila svoji situaci a seznámila je s cílem mé bakalářské práce. Základní věci ohledně dotazníku jsem jim vysvětlila teoreticky. Dále nebránilo nic, aby mohli žáci přejít k samotnému vyplnění dotazníku, kdy jsem byla přítomná ve třídě a kdykoli se mě mohli zeptat na otázky týkající se dotazníku.

5.4. Cíle a předpoklady

Hlavním cílem proč vůbec tato praktická část vznikla, byla myšlenka, proč se páry k sobě chovají sobecky a vzniká častěji nevěra. Je to snad z doby, kdy jsou modernější technologie a nevěra nejde utajit v telefonu. Snad předešlé generace měly k sobě větší úctu a pochopení, nebo se o nevěře nemluvilo.

5.4.1. Hlavní cíl

Hlavním cílem praktické části je zjistit, zda k nevěře současní středoškoláci nepřistupují lehkomylně. Po předložení dotazníků středoškolákům, bychom měli dojít k závěru, že se nám může potvrdit lehkomylnost ke vztahu vůbec a nebo zda si myslí že partnerská věrnost je nesmrtelná.

5.4.2. Dílčí cíle

1. Pomocí dotazníků porovnat způsoby jednání mezi třemi věkovými kategoriemi, které jsme si stanovili u středoškoláků.
2. Pomocí dotazníků porovnat chování v oblasti partnerské sexuality u dospívajících středoškoláků.
3. Pomocí dotazníků zjistit, zda se s přibývajícím věkem chovají žáci střední školy uvědoměle v partnerském vztahu.
4. Pomocí diskuze se žáky střední školy potvrdit daný výzkum.

5.4.3. Předpoklady

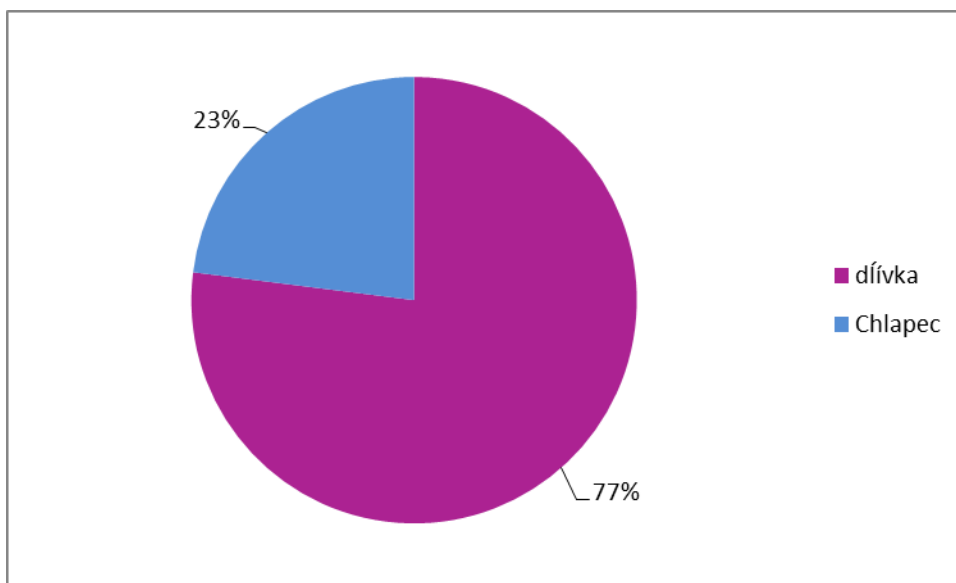
1. V prvních ročnících budou žáci prožívat první lásku v době, kdy si mnozí mohou myslet, že tato láska je jediná a nelze bez ní žít.
2. Zároveň předpokládám, že mnozí mají svůj partnerský vztah proto, aby se mohli mezi spolužáky chlubit a být tak na výši ve skupině vrstevníků.
3. První lásky středoškoláků mohou být i platonické a vytvořené jen v mysli středoškoláka.
4. Dále musíme brát v potaz i to, že dívky jsou vyspělé o něco dříve, a proto mohou brát svůj vztah s partnerem vážněji než stejně starý chlapec.
5. Dá se předpokládat, že v dotaznících se více rozepíší do detailů děvčata.
6. Partnerský vztah, jak již bylo zmíněno výše, se musí budovat i po stránce sexuální, kdy není dána hranice vyspělosti, a proto není dán i věk kdy by měla být první láska.
7. Budování vztahu je dáno genetickou dispozicí a pozorování dospívajícího chováním svých rodičů.

5.5. Vyhodnocení dotazníku

V této kapitole seznámím čtenáře s výsledky šetření na střední škole, kdy pomocí tabulek a grafů jsou znázorněna procentuální vyjádření odpovědí. Dále část bude dělena do podkapitol, které se budou řídit podle otázek v dotazníku. Kompletní dotazník je zobrazen v Příloze č. 1.

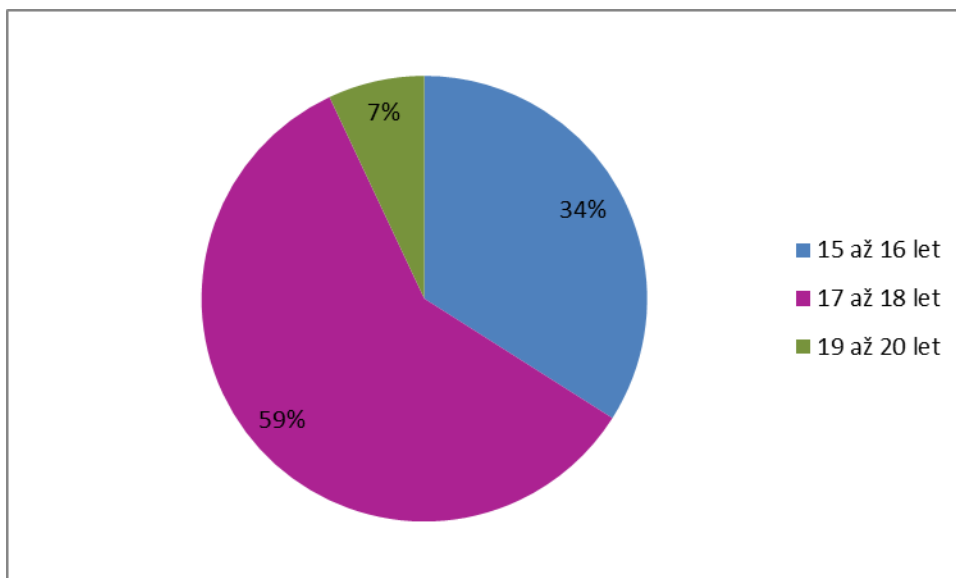
Otázka číslo 1: Pohlaví a věk (zaškrtněte a doplňte prosím): dívka – chlapec ,
věk:.....

Graf č.1: Procentuální vyjádření dotazovaných rozdělených na dívky a chlapce.



Na tomto grafu vidíme procentuální rozdělení, kdy je z grafu patrné, že v naší oslovené skupině převládají děvčata.

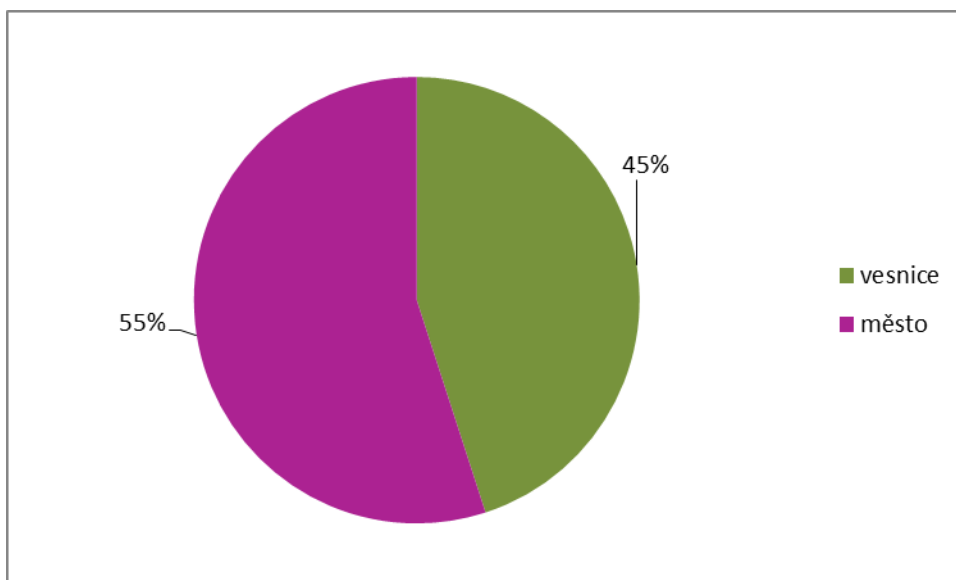
Graf č. 2: Procentuální vyjádření věku dotazovaných.



V grafu jsou znázorněny věkové skupiny, u kterých jsme výzkum prováděli. Jednalo se o věkové skupiny na střední škole, kdy prostřední věková skupina je nepočetnější.

Otázka číslo 2: Bydliš (vyber jednu z odpovědí): město - vesnice

Graf č. 3: Procentuální vyjádření trvalé bydliště dotazovaných.

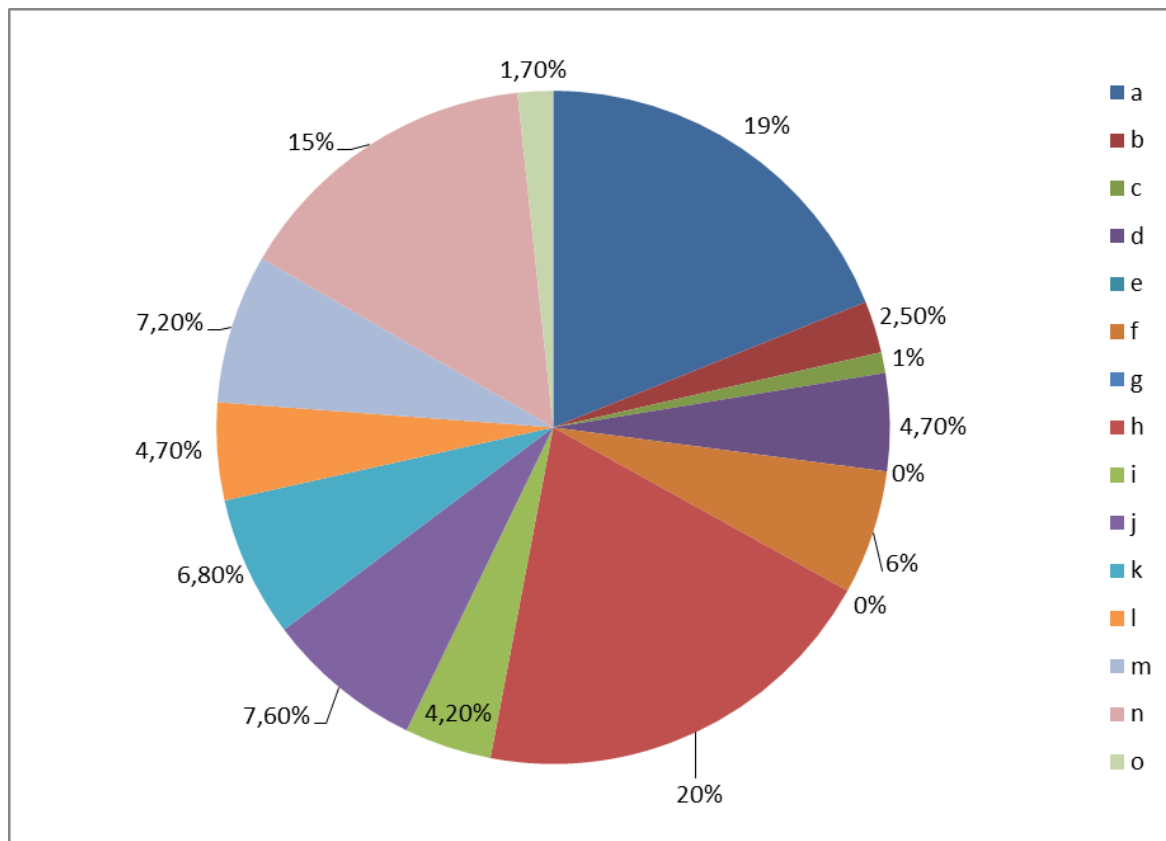


Tato otázka s naším výzkumem až tolik nesouvisí, ale položila jsem ji pro zařazení jedinců zkoumané v skupině.

Otázka číslo 3: O otázkách partnerských vztahů a sexuality jsem získal informace od
(zaškrtněte všechny zdroje informací):

- | | | | |
|-----------------------------------|-----------------------|----------------|-----------------|
| a) matky | b) otce | c) prarodičů | d) sestry |
| e) bratra | f) učitelů | g) vychovatelů | h) kamarádů |
| i) jiných příbuzných | j) přítele/přítelkyně | k) gynekologů | l) z literatury |
| m) z televize a rádia | n) z internetu | o) videokazet | |
| p) jiných zdrojů (uved'te): | | | |

Graf č. 4: Procentuální vyjádření dotazovaných, kde získali informace o partnerských vztazích.



Výše znázorněný graf je už v tomto výzkumu zajímavější, zde jsme se námi vybrané skupiny zeptali, co vědí o vztazích a od koho se dozvěděli první informace. Mnozí museli dlouho přemýšlet, protože si už nepamatovali, kdo jim poskytl první otázky o partnerském soužití.

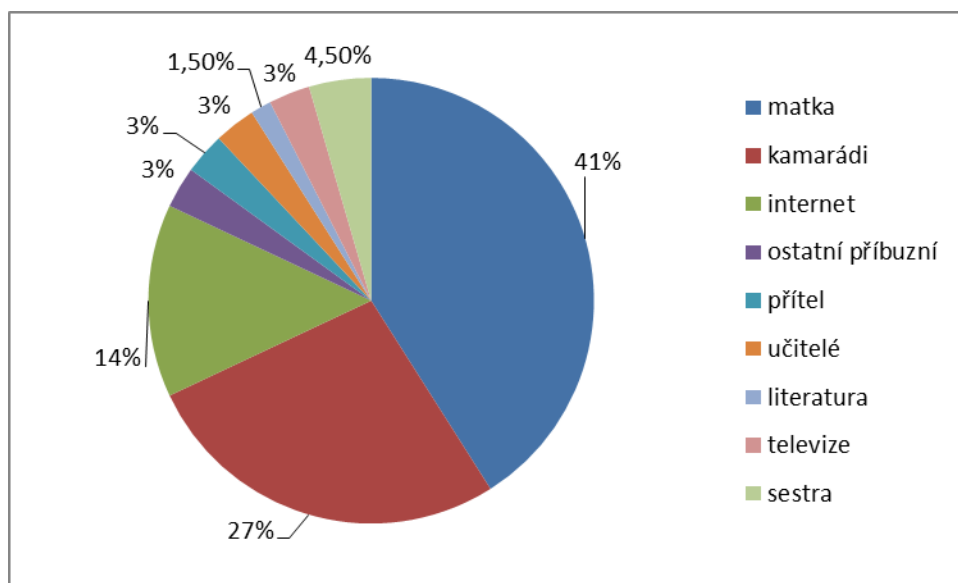
Nejčastější odpovědi byli kamarádi, kteří dokáží vysvětlit a povědět svým vrstevníkům to, co oni sami o této problematice pochytili od jiných. V těsném závěsu s 19% byla matka, která jim poskytla první informaci. Můžeme říci, že dívkám ji poskytovala v převážné míře matka a

chlapců otec. Však nad otázkou položenou do třídy se mnozí jedinci pochechtávali, protože radu o sexuálním životě by jim přeci nemohli říci rodiče. Většina dětí si myslí, že jejich rodiče už jsou přeci za „zenitem“ a pohlavní styk již dávno neprovozují.

Za nejméně častou odpovědí stojí prarodiče, kde se vnoučata radí jen z 1%. A s kým se vůbec středoškoláci neradí jsou vychovatelé, což může být zapříčiněno tím, že námi zkoumaní středoškoláci nebydlí v domově mládeže.

Otázka číslo 4: Jako první byl tento zdroj:

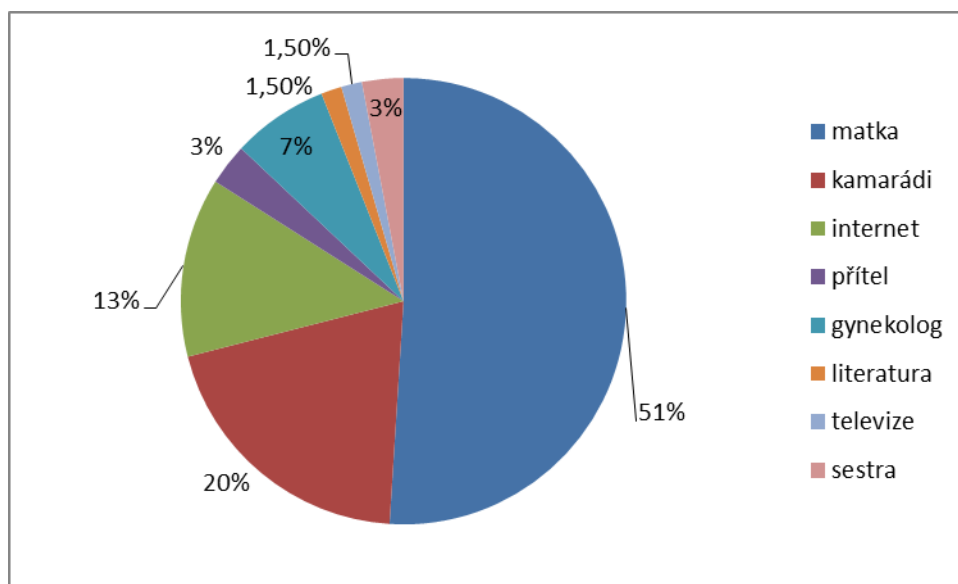
Graf č. 5: Procentuální vyjádření, kde se respondenti dozvěděli něco o této problematice.



Za první zdroj informací považují matku, která se jim snaží předat něco ze svých zkušeností, které sama ve svém životě posbírala. Mnoho z dotázaných se však svých rodičů neptá a jde se poradit s kamarády. Avšak kamarádi mohou mít ještě menší zkušenosti než jedinec, který se ho táže. Poté je z grafu patrné že dnešní vymoženost v podobě internetu je zařazena na třetím místě. Na rozdíl tomu nejméně informací mají z literatury, kdy na naši otázku odpovědělo jen 1,5% dotázaných.

Otázka číslo 5: Za nejdůležitější považují tento zdroj:

Graf č. 6: Procentuální vyjádření nejdůležitějšího zdroje.



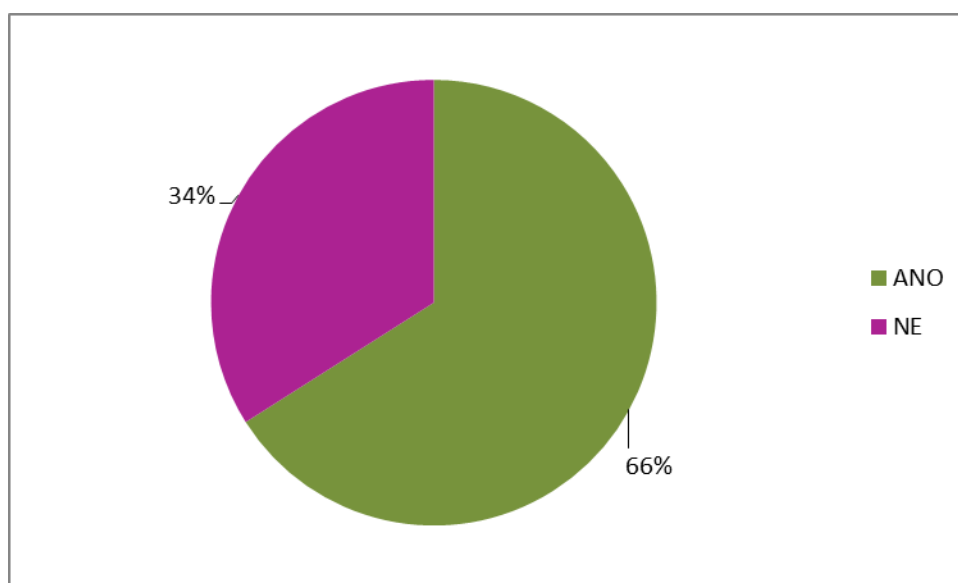
Z výše uvedeného grafu vyplývá, že za nejdůležitější zdroj je považována matka, která poskytuje první informace a také vědí, že ji mohou věřit a nebude před nastávajícím pohlavním životem nic tajit a promluví si se svým dítětem na rovinu. To, že se dítě může v jakékoli chvíli a starostech obrátit na matku plyne z dobře fungujících sociálních podmínek v rodině.

Otázka číslo 6: Máš přítele/přítelkyni:

ANO

NE

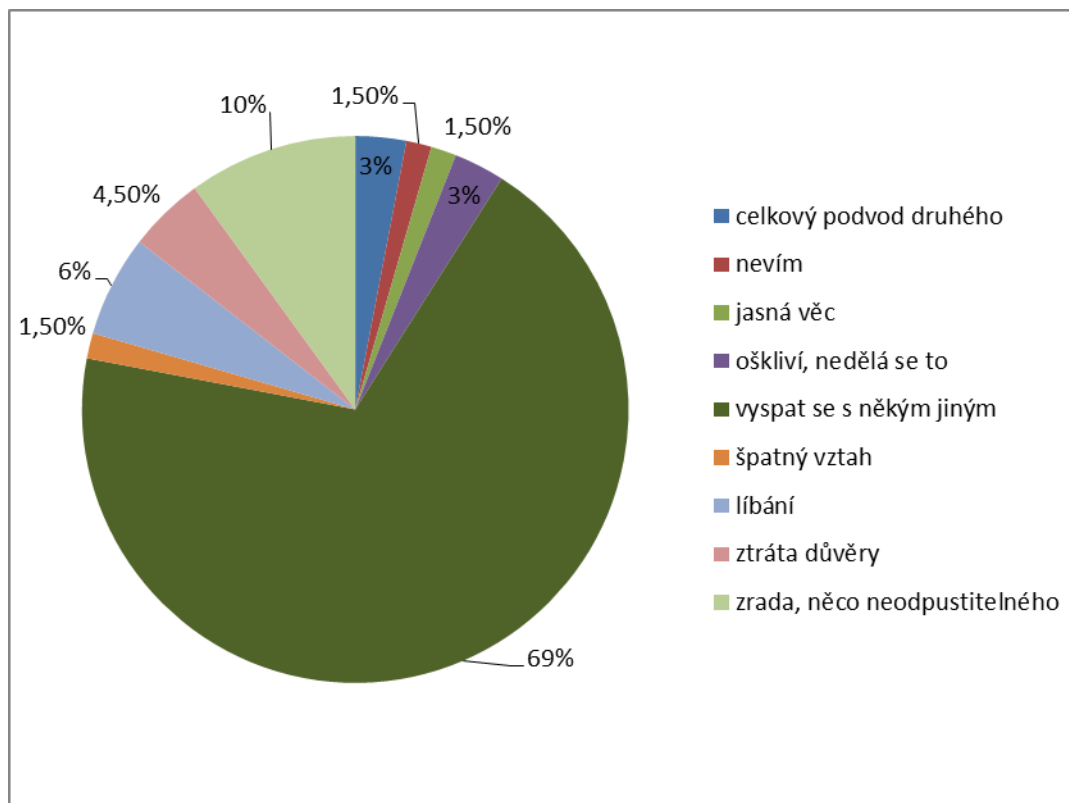
Graf č. 7: Procentuální vyjádření zda středoškoláci mají přítele/přítelkyni.



Až ze 66% dotázaných má svého partnera námi oslovená skupina mladých lidí.

Otázka číslo 7: Co si představíš, když se řekne slovo NEVĚRA:

Graf č. 8: Procentuální vyjádření odpovědí respondentů, co si představují pod pojmem nevěra.



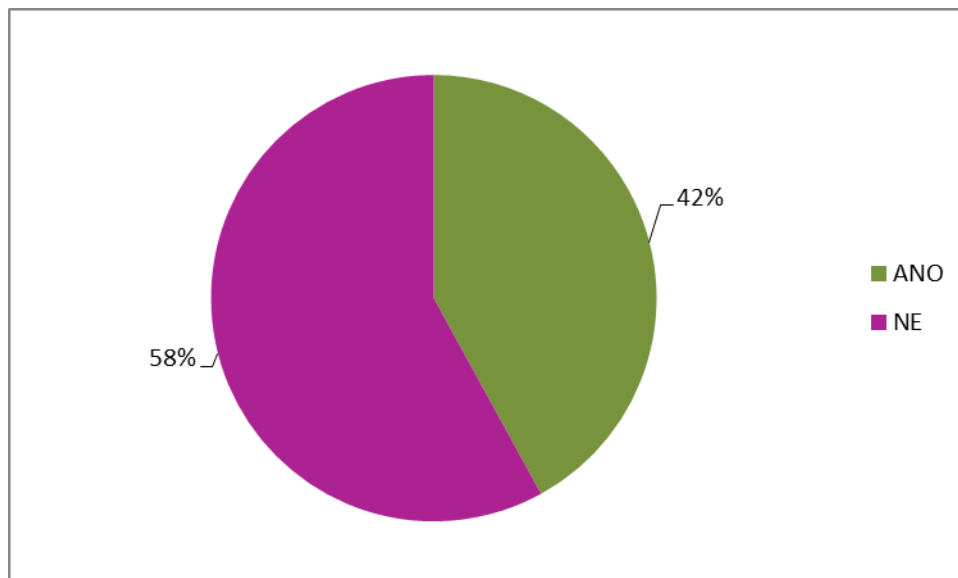
Pod pojmem nevěra nás napadá mnoho, co bychom mohli říci. I námi zjišťovaná otázka byla velmi široce rozebraná ze strany dotazované skupiny. Za nečastější odpověď považují sex s jinou osobou, kdy až ze 1,5% dotázaných si pod slovem nevěra nepředstavují nic. Tato odpověď je pro mě samotnou nedostačující, kdy si kladu otázku - zamysleli se studenti pořádně nad touto odpovědí, nebo zda nad ní nikdy nepřemýšleli z důvodu, že ještě nemají partnera.

Otázka číslo 8: Věříš v dnešní době ještě ve 100% partnerskou věrnost:

ANO

NE

Graf č. 9: Procentuální vyjádření na otázku zda existuje v dnešní době 100% partnerská věrnost.



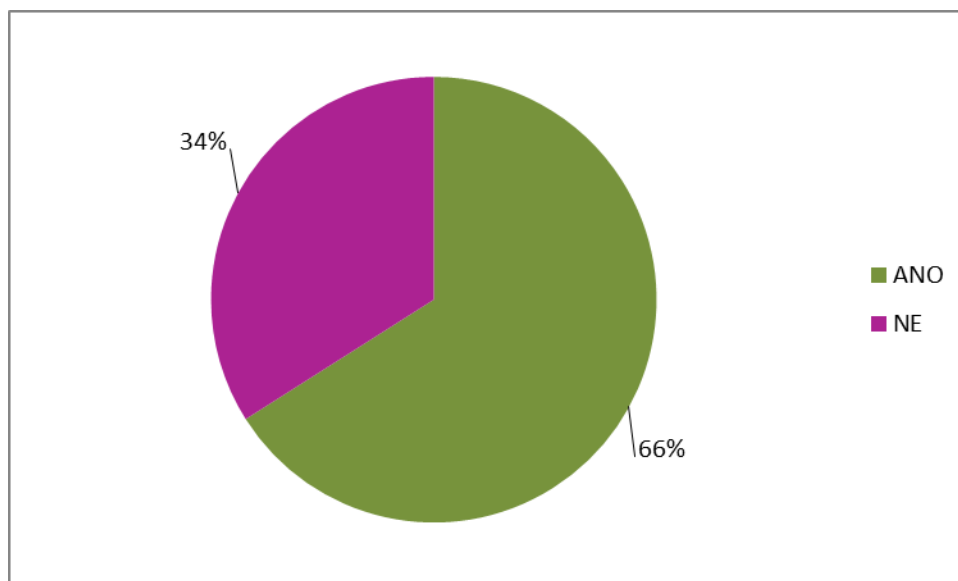
Na tuto otázku jsme podobnou reakci odpovědí čekali, ale že bude z větší části záporná, je důkazem obrazu dnešní společnosti. Lidé jsou sobečtí a myslí hlavně na sebe, aby se měli „dobře“ a nepřemýšlí nad „hýčkáním“ si svého protějšku. Spíše hledají vinu ve druhém a ne v sobě. Poté i rozchodu nebo rozpadu manželství viní jeden druhého.

Otázka číslo 9: Máš obavu z partnerské nevěry:

ANO

NE

Graf č. 10: Procentuální vyjádření, zda mají respondenti obavu s partnerské nevěry.



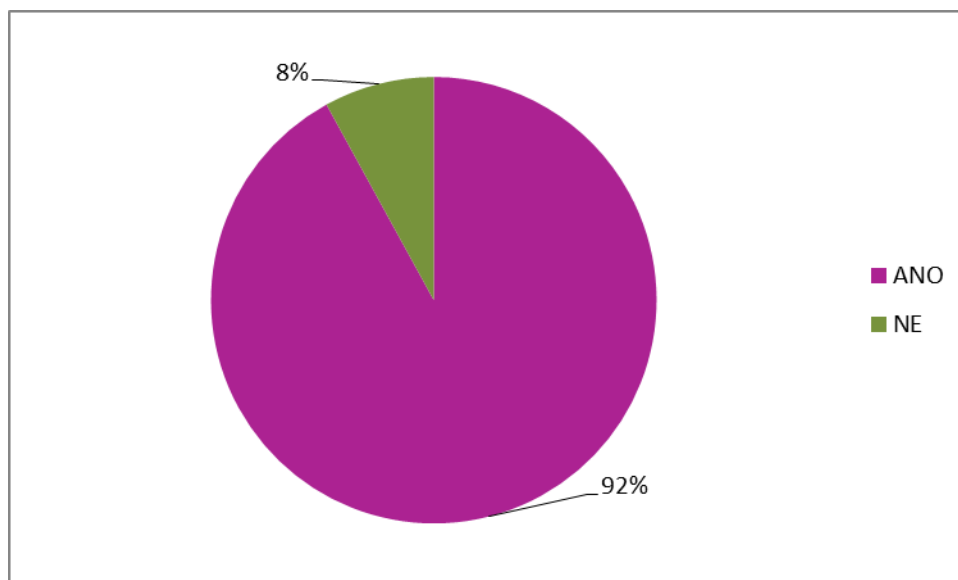
Z těchto odpovědí plyne, že dotazovaní vědí, že nevěra je, ale doufají, že jim nikdy partner nebude nevěrný. Možná to je i z důvodů, že prožívají šťastnou mladou lásku. Z dalších odpovědí můžeme soudit, že mluví ze zkušenosti, kdy jim už partner byl nevěrný a oni myslí, že další vztah může dopadnout stejně.

Otázka číslo 10: Jsi věrný/á svému partnerovi/partnerce:

ANO

NE (prosím uveď, jak si se provinil/a)

Graf č. 11: Procentuální vyjádření, zda byl sám dotazovaný nevěrný svému partnerovi/partnerce.

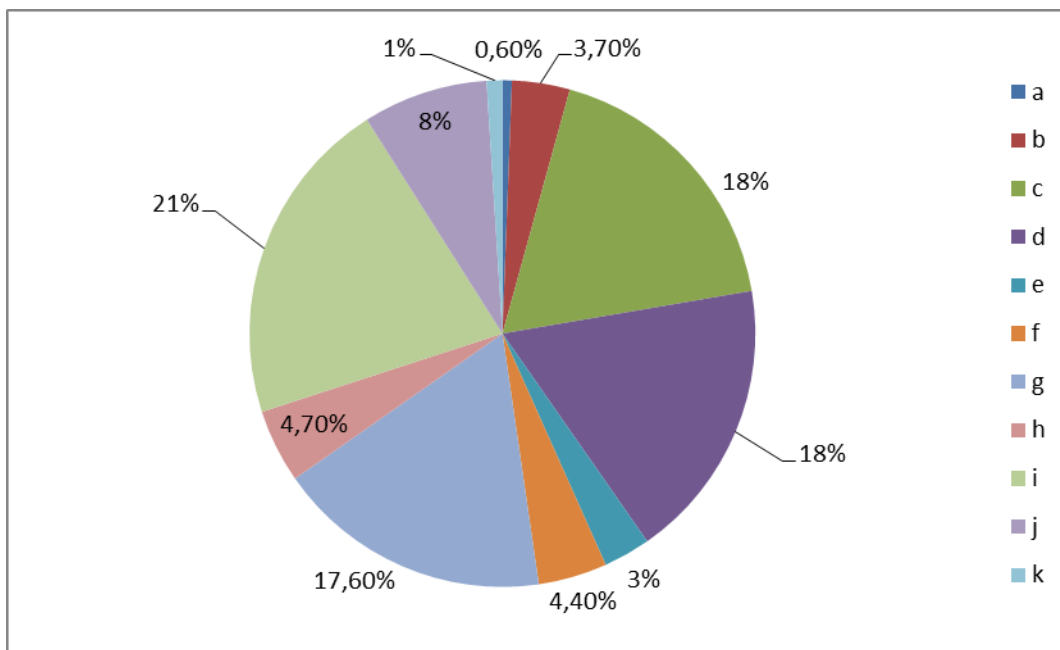


8% dotázaných je nevěrný svému protějšku, kdy 5% nevěrných se provinilo tak, že došlo k nejhoršímu a provozovali sex s jinou osobou. 3% zbývajících se „jen“ libalo s jiným. Experimentovat a zkoušet jiné věci nám přináší doba a nikdo nechce být pozadu.

Otázka číslo 11: Zaškrtni, co vše považuješ za nevěru, z níže uvedených možností:

- a) polibek na tvář kamarádce/kamarádovi
- b) polibek na ústa
- c) francouzské líbání
- d) intimní doteky
- e) letmé doteky
- f) přespání v jedné posteli bez pohlavního styku
- g) nezávazný sex
- h) časté schůzky s jednou osobou, doprovod ze školy
- i) pravidelný sex. styk s jinou osobou než s partnerem
- j) flirtování s jiným/jinou
- k) letmé pohledy na jiného/jinou

Graf č. 12: Procentuální vyjádření, kdy respondenti vybírali, co vše považují za nevěru.



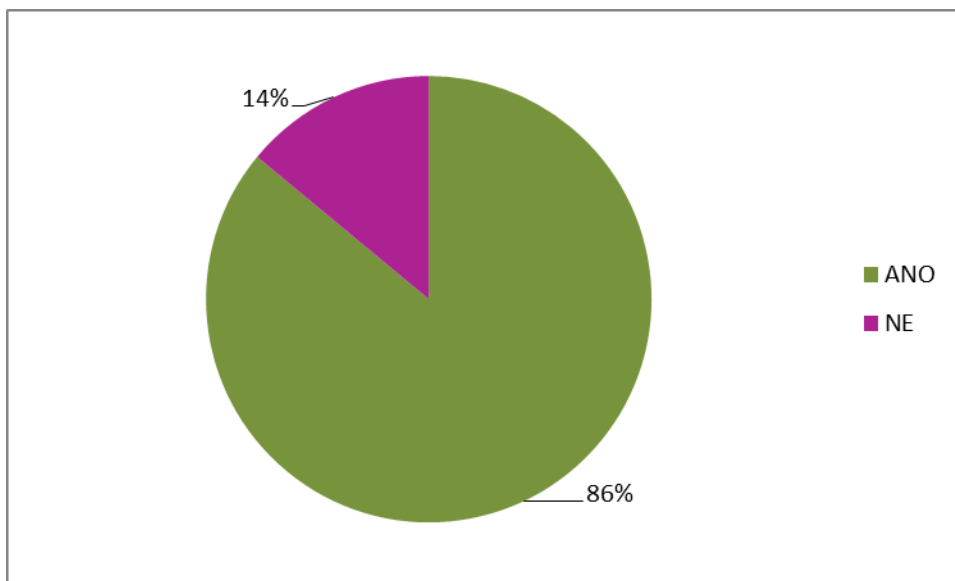
Přehnaná žárlivost by se dala vyvodit z odpovědi, kdy necelé 1% odpovědělo, že za nevěru považuje i polibek odlišnému pohlaví na tvář. Z 21% považují nevěru za pohlavní styk s jinou osobou.

Otázka číslo 12: Byla by nevěra důvodem tvého rozchodu:

ANO

NE

Graf č. 13: Procentuální vyjádření, zda by byla nevěra důvodem k rozchodu.

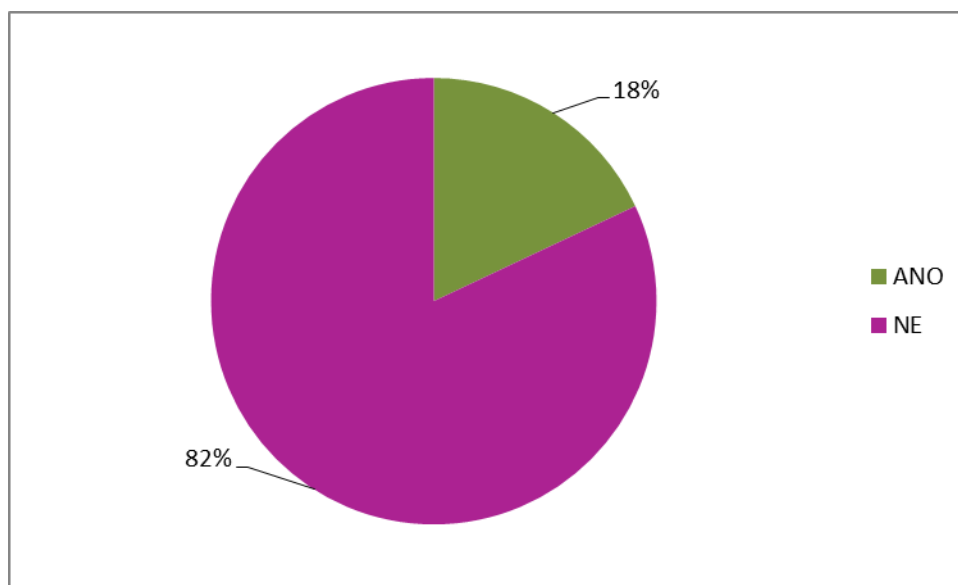


86% dotázaných by považovalo za důvod rozchodu nevěru, kdy mnozí připisovali k této odpovědi, že by záleželo na okolnostech provinění. Tento dodatek oceňují a připouští podezření, co jsem ve vztahu dělala špatně, abych se toho dále mohla vyvarovat.

Otázka číslo 13: Odpustil/a jsi někdy nevěru svému partnerovi/partnerce:

ANO (čeho se partner/ka dopustila)..... NE

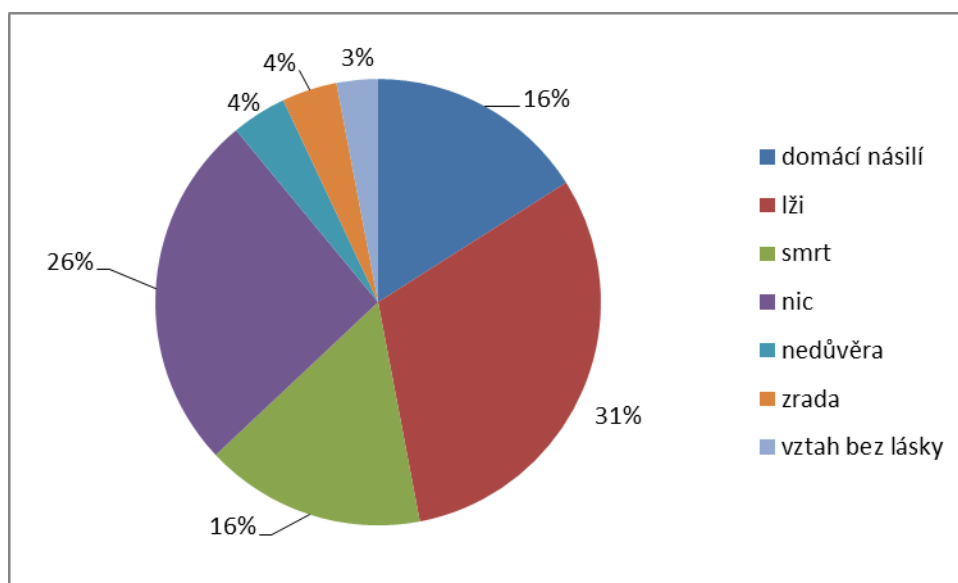
Graf č. 14: Procentuální vyjádření, zda by odpustili nevěru partnerovi/partnerce.



S nevěrou má 18% respondentů zkušenost, kdy 4% odpustilo nezávazný sex a dalších 14% odpustilo „úlet“ v podobě líbání. Z 82% musíme předpokládat dotázné i ty, kteří se s nevěrou nesetkali, ale i s těmi, co ji neodpustili a stala se nevěra důvodem rozchodu.

Otázka číslo 14: Co je podle Vás horší než nevěra v partnerském vztahu:

Graf č. 14: Procentuální vyjádření co může být horší než nevěra.

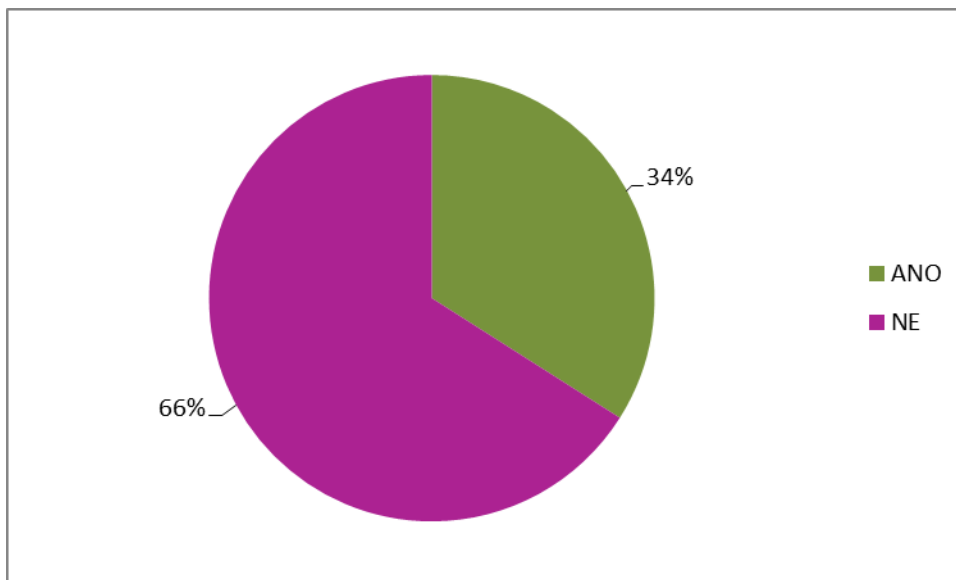


Výše zmíněnou otázku jsme položili i z důvodu, že nás zajímalo, jak se středoškoláci nad touto otázkou dokáží zamyslet, proto jsme jim neposkytli odpovědi na zaškrtnutí. V široké škále odpovědí máme i jednu odpověď, kterou napsalo 16% dotázaných, a to domácí násilí. Samotné mě to překvapilo, ale můžeme říci že se domácí násilí se objevuje v dnešní době častěji. U 31% dotázaných, kdy lež považuje za horší než nevěru.

Otázka číslo 15: Ty sám si se dopustil někdy nevěry:

ANO (do jaké míry)..... NE

Graf č. 16: Procentuální vyjádření, zda se respondenti sami dopustili nevěry.



34% dotázaných se dopustilo nevěry, a to 18% mělo pohlavní styk, 15% se líbalo a 1% podlehl intimním dotekům. Do poznámek mi respondenti psali, proč nezabránili nevěře, kdy svedli svoje jednání na požití alkoholu a nebo se jim nepodařilo včas vyslovit slůvko „ne“. Při diskusi ve třídě jsem se setkala s reakcí u dívky, že by to ráda vrátila zpět, ale už to nešlo. Svě činy si uvědomujeme až s odstupem času, kdy si mnoho z nás přeje vrátit čas zpět.

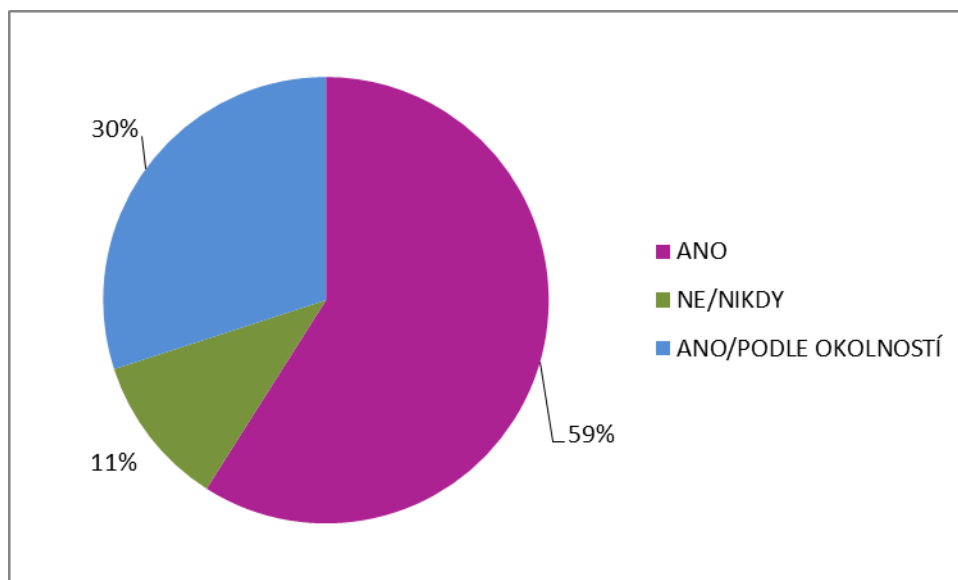
Otázka číslo 16: Jsi pro přiznání se k nevěře (vyder jednu z odpovědí a zkus na ni odpovědět co nejpodrobněji):

ANO

NE/ NIKDY

PODLE OKOLNOSTÍ

Graf č. 17: Procentuální vyjádření, zda by se respondent přiznal k nevěře.

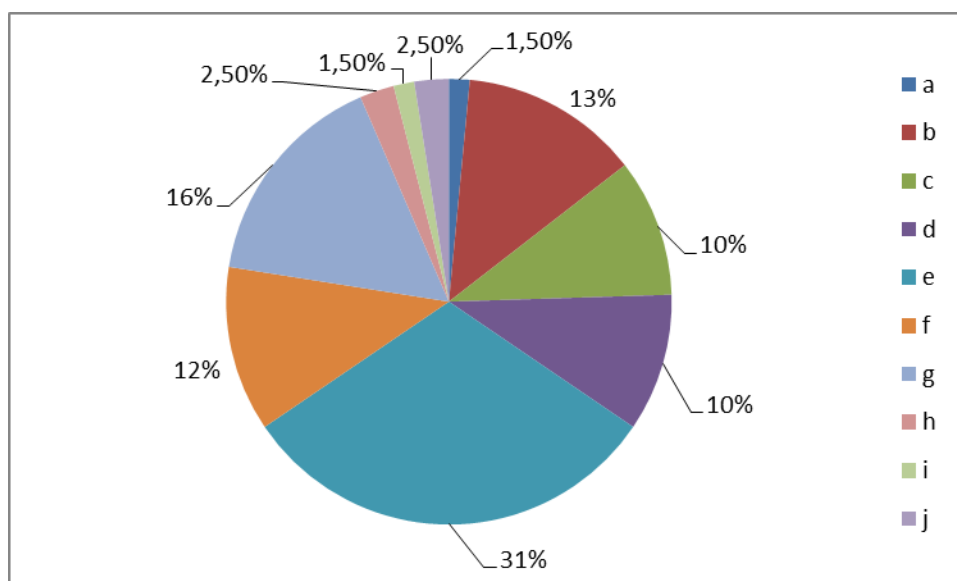


Pro přiznání se k nevěře je 59% respondentů, kdy nedokáže lhát a je připravena na následky svého jednání, chtějí být upřímní a přiznat chybu, kterou by rády odčinili. 30% uvádí, že by se k nevěře přiznala podle okolností, kdy mohou být příčiny různé. Přiznali by se k nevěře i ti, co by jim to následně partner odpustil. Nikdy by se však nepřiznali, kdyby měli jednorázový sex a nebo, že by se před parterem styděli přiznat svoji nevěru.

Otázka číslo 17: Jaká je podle tebe optimální doba chození pro zahájení pohlavního styku s partnerem/partnerkou:

- | | |
|-----------------------------|------------------------------|
| a) na první schůzce (rande) | f) po dvou měsících chození |
| b) po prvním týdnu chození | g) po třech měsících chození |
| c) po dvou týdnech chození | h) po půl roce chození |
| d) po třech týdnech chození | i) po roce chození |
| e) po jednom měsíci chození | j) po svatbě |

Graf č. 18: Procentuální vyjádření optimální doby chození podle respondentů.



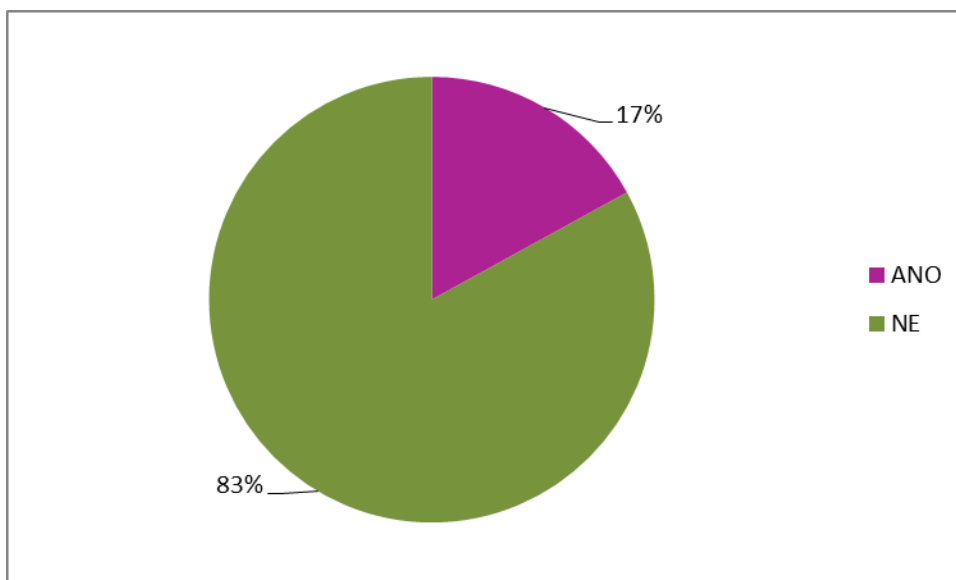
Nejčastější odpovědí se stala odpověď „e“, kdy 31% dotázaných by se svým partnerem zahájila pohlavní styk již po prvním měsíci chození. Z této nejčastější odpovědi plyne obava, že by mohli o něj přijít nebo je to adekvátní doba. Na tuto otázku hledá odpověď i mnoho psychologů, kdy se může spojit s otázkou, po jaké době chození není zamilovanost. Další nejčastější odpovědí byla po týdnu chození je vhodné začít s partnerem pohlavní život. Nejméně častou odpovědí se stala odpověď „na první schůzce (rande)“. Však se nám přihlásilo i 5 dotázaných dívek, že by chtěly první pohlavní styk zažít až po svadbě.

Otázka číslo 18: Zdá se ti v dnešní době široké nabídky antikoncepčních prostředků použití kondomu směšné a zastaralé:

ANO

NE

Graf č. 19: Procentuální vyjádření, zda používání kondomů není zastaralé.



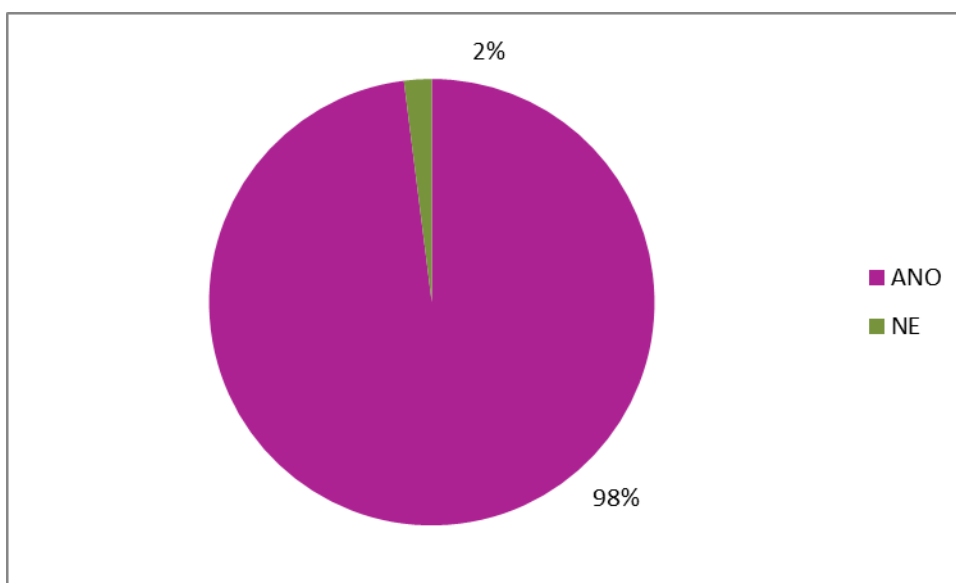
Mladí stále zastávají osvědčenou metodu pro chránění se před početím a pohlavními chorobami kondomem z více jak 83%.

Otázka číslo 19: Chráníš se (chceš se chránit) při pohlavním styku jakoukoli antikoncepcí:

ANO

NE

Graf č. 20: Procentuální vyjádření, zda se respondent chrání při pohlavním styku.



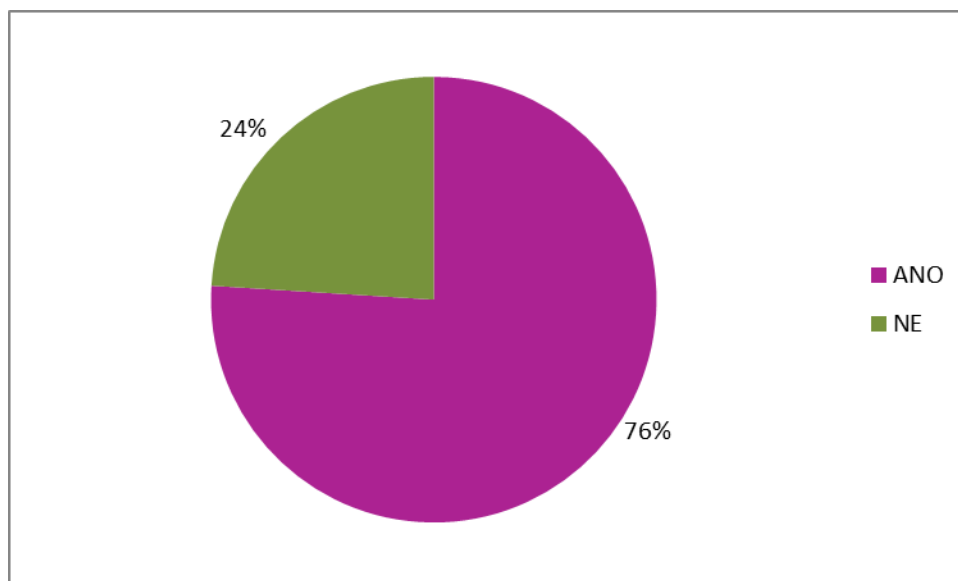
2% respondentů zažilo nejspíš nechráněný styk a nebo mohou být ortodoxně věřící a pak je používáním antikoncepce v přesvědčení o správné věci zakázané.

Otázka číslo 20: První pohlavní styk si začal/a (by si chtěl/a začít) se stálým partnerem:

ANO

NE

Graf č. 21: Procentuální vyjádření jestli by začal/a pohlavním styk se stálým partnerem.

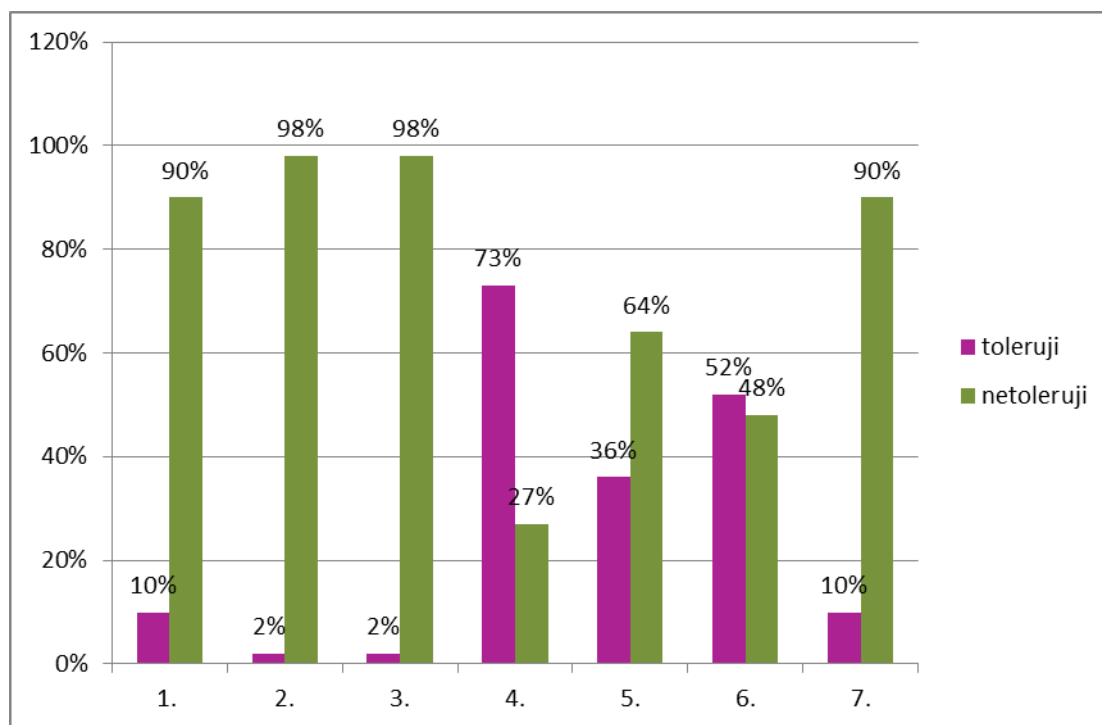


Z 3/4 dotázaných by chtělo, nebo zažilo pohlavní styk se stálým protějškem. O zbývajících částech dotázaných se můžeme domnívat, že první pohlavní styk nemusí prožít se stálým partnerem, nebo chtějí experimentovat a na stálého partnera se nechtějí vázat.

Otázka číslo 21: Zaškrtni, kdy toleruješ/netoleruješ nevěru(tak, jak sis ji vymezil(a) v dotazníku)

- | | |
|--|-----------------------|
| 1. V partnerském vztahu | TOLERUJI / NETOLERUJI |
| 2. V předmanželském vztahu (po zasnoubení) | TOLERUJI / NETOLERUJI |
| 3. V manželském vztahu | TOLERUJI / NETOLERUJI |
| 4. Ve volném vztahu | TOLERUJI / NETOLERUJI |
| 5. Jednorázovou nevěru | TOLERUJI / NETOLERUJI |
| 6. Když se partner/ka občas stýká s jinou osobou | TOLERUJI / NETOLERUJI |
| 7. Když má partner/ka paralelní vztah | TOLERUJI / NETOLERUJI |

Graf č. 22: Sloupcový graf nám vyjadřuje jednotlivé procentuální vyjádření, kdy lze tolerovat a kdy nelze tolerovat nevěru.



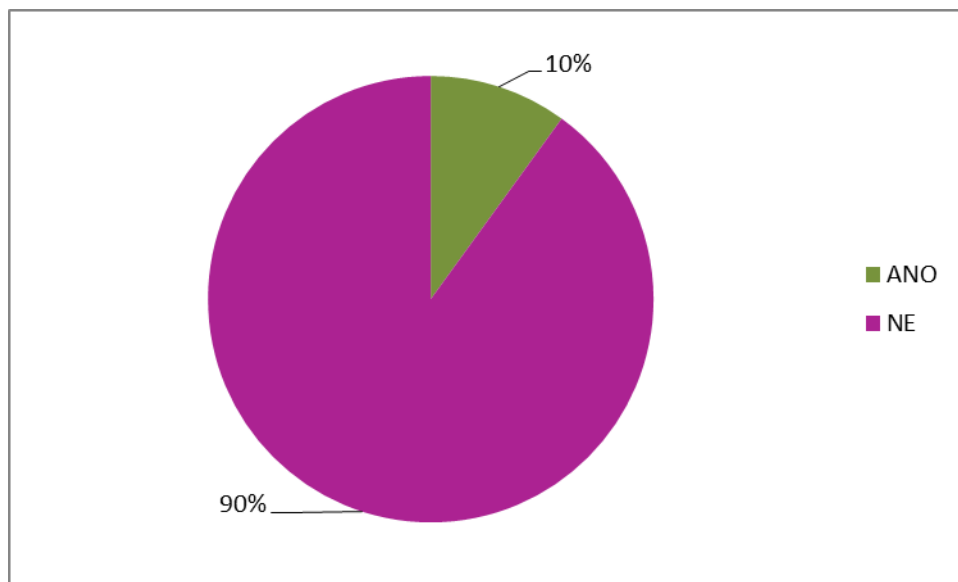
Největší procentuální vyjádření je u nevěry, kdy by ji 98% dotázaných netolerovalo po zasnoubení a po svatbě. Naopak nevěru by tolerovali ve volném vztahu.

Otázka číslo 22: Když máš stálého partnera/partnerku a na duševní úrovni a myslíš na jiného/jinou, považuješ to také za nevěru:

ANO

NE

Graf č. 23: Procentuální vyjádření, zda respondenti považují nevěru i když máme danou osobu jen na duševní úrovni.



Za nevěru nepovažují respondenti, když partnet/ka myslí na duševní úrovni na jiného/jinou. Může to být i platonická láska ke známé osobnosti, která se nikdy nenaplní.

6. ZÁVĚR

Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou partnerské věrnosti z hlediska dějin a kultur. Partnerský vztah se prolíná s lidskou sexualitou, kterou jsme také zařadili do teoretické části. Vlastní šetření bylo na základě vytvořeného dotazníku, který byl rozdán na Střední hotelové škole v Havlíčkově brodě. Dále jsme doplnili dotazník o skupinovou diskuzi se středoškoláky.

V dnešní době, kdy nás informují média a rozchodech slavných lidí si myslíme, že mladá generace je tímto také zásadně ovlivněna. Z našeho šetření je patrné, že určitá lehkomyšlnost a nedůvěra ve vztahu bez nevěry jsou zcela ojedinělé. Na námi položenou otázku: „Máš obavu z partnerské nevěry“ nám více jak polovina dotázaných odpověděla, že má z nevěry obavu. Je to snad tím, že nerozvážené mládí se žene za poznáním, nebo chce být výjimečný mezi svými vrstevníky a chlubit se svými zkušenostmi, že začal pohlavní život jako „první“. To nás přivádí na další naši zvolenou otázku „Jsi pro přiznání se k nevěře“, kdy se odpovědi „ANO“ nesly v duchu odlehčit černému svědomí. Byli i tací respondenti, kteří by se za žádnou cenu nepřiznali k nevěře a když by se přiznali, potřebovali by vědět, že jim partner/ka odpustí. Dále je v budování „správného“ partnerského vztahu velmi důležitá úcta k druhému.

V našem dotazování se míra nevěry nedá změřit, a proto ji odhadujeme i z odpovědí respondentů. Povaha v této problematice respondentů je velice křehkou záležitostí, která vyplývá i z jejich výchovy. Proto můžeme říci, že ovlivnění věrnosti nám předávají i naši rodiče. Otázku „kdo má rozvedené rodiče“ jsem položila jedné třídě, ale to je velmi zarazilo. Snazší by bylo položit otázku „kdo nemá rozvedené rodiče“, protože v tuto chvíli jsem byla schopná ruce spočítat.

Spousta našich respondentů prožívá pubertální lásky, které je můžou pozitivně nebo negativně ovlivnit do dalších vztahů. Není však pravidlem, že tyto lásky nemohou vydržet. Ale jiné nároky máme v patnácti letech na partnera, jiné v pozdějších letech. S přibývajícím věkem rostou i nároky na svého partnera/ka, kdy se partner přizpůsobuje nebo je posléze vyměněn za někoho lukrativnějšího. Ze statistik víme, že ženy berou každý partnerský vztah vážně a hledají si někoho, kdo by je zaopatřil, možná tento gen máme již z doby kamenné, kdy si ženy vybíraly silné a zdravé muže které nenechali tlupu o hladu.

7. SEZNAM LITERATURY

- [1] ANCHELL, Melvin. *Sexuální výchova s otazníkem*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1996.
- [2] AUGUSTIN, J. *Sexualita v našem životě*. Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří 1995. 14 s. ISBN 80-85527-99-5
- [3] CAPONNI, V., HAJNOVÁ R., NOVÁK, T.: *Sexuologický slovník*. Praha: Grada 1994. ISBN 80-7169-115-1
- [4] HAJNOVÁ, R., KLEINOVÁ. *Průvodce sexuální výchovou pro základní a střední školy*. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví, 2002. ISBN 80-7013-359-7.
- [5] JANIŠ, Kamil; TÄUBNER, Vladimír. *Didaktika sexuální výchovy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 1999. ISBN 80-7041-902-4.
- [6] JANOŠOVÁ, Pavlína: *Dívčí a chlapecká identita. Vývoj a úskalí*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2284-9.
- [7] MACHOVÁ, J. HAMANOVÁ, J. *Reprodukční zdraví v dospívání. Jinočany: H&H, 2002. ISBN 80-86022-94-3*
- [8] MOHAPL, Přemysl: *Úvod do sexuální psychologie*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1975.
- [9] MORUS - LEWINSOHN, Richard. *Eine Weltgeschichte der Sexualität*. Luzern 1990
- [10] PONDĚLÍČKOVÁ, J. *Nezralá sexualita. O sexuální výchově a sexuálních projevech dětí a mládeže*. Praha: Avicenum, 1990. ISBN 80-201-0008-3.
- [11] ŘÍČAN, Pavel; KREJČÍŘOVÁ, Dana; kolektiv. *Dětská klinická psychologie*. Havlíčkův Brod:Grada, vydání 4., 2006. ISBN 80-247-1049-8.
- [12] SAK, Petr. *Proměny české mládeže. Česká mládež v pohledu sociologických výzkumů*. Praha: Petrklíč, 2000. ISBN 80-7229-042-8.
- [13] SILLAMY, Norbert. *Psychologický slovník*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. ISBN 80-244-0249-1.

[14] ŠILEROVÁ, Lenka. *Sexuální výchova. Jak a proč mluvit s dětmi o sexualitě*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0291-6.

[15] UZEL, Radim. *Sexuální výchova*. Praha: Vzdělávací institut dětí, 2006. ISBN 80-86991-69-5.

[16] WEISS, Petr; ZVĚŘINA, Jaroslav. *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-558-X.

[17] WEISS, Petr; kolektiv. *Sexuologie*. Havlíčkův Brod:Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8.

[18] WILLI, Jügr. *Psychologie lásky*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7178-982-8.

Elektronické zdroje:

[19] Novinky.cz, obrázek Věstonické Venuše [online]. [cit. 2013-25-6]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/292053-vestonicka-venuse-odjela-okouzlit-londyn.html>

[20] URL 1: PASTOR, Zlatko. *Gona* [online]. 16.12.2006 [cit. 2013-05-30]. Co dělají sexuologové.

Dostupné z WWW: <<http://www.gona.in/?pg=13&idclanku=43>>.

[21] URL 3: *Sexuologická společnost* [online]. 2005 [cit. 2013-05-30]. Koncepce sexuologie - právní normy. Dostupné z WWW: <<http://www.sexuologickaspolecnost.cz/cz/KoncepceSexuologie/dnormy>>.

[22] URL 4: *Sexuologická společnost* [online]. 2005 [cit. 2013-06-02]. Poruchy u žen - sexuální poruchy u žen. Dostupné z WWW: <<http://www.sexuologickaspolecnost.cz/cz/PoruchyZeny/>>.

[23] URL 5: UZEL, Radim. *Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovy* [online]. 9.1.2006 [cit. 2013-05-28]. Antikoncepční kuchařka. Dostupné z WWW: <<http://www.planovanirodiny.cz/view.php?cislocclanku=2006010921>>.

[24] URL 6: JANIŠ, Kamil. *Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovy* [online]. 26.10.2008 [cit. 2013-05-28]. Partnerství jako atribut středoškolského života. Dostupné z WWW: <<http://www.planovanirodiny.cz/view.php?cislocclanku=2008102601>>.

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Věstonická Venuše

Seznam grafů:

Graf č. 1: Procentuální vyjádření dotazovaných rozdělených na dívky a chlapce.

Graf č. 2: Procentuální vyjádření věku dotazovaných.

Graf č. 3: Procentuální vyjádření trvalé bydliště dotazovaných.

Graf č. 4: Procentuální vyjádření dotazovaných, kde získali informace o partnerských vztazích.

Graf č. 5: Procentuální vyjádření, kde se respondenti dozvěděli něco o této problematice.

Graf č. 6: Procentuální vyjádření nejdůležitějšího zdroje.

Graf č. 7: Procentuální vyjádření zda středoškoláci mají přítele/přítelkyni.

Graf č. 8: Procentuální vyjádření odpovědi respondentů, co si představují pod pojmem nevěra.

Graf č. 9: Procentuální vyjádření na otázku zda existuje v dnešní době 100% partnerská věrnost.

Graf č. 10: Procentuální vyjádření zda mají respondenti obavu s partnerské nevěry.

Graf č. 11: Procentuální vyjádření zda byl sám dotazovaný nevěrný svému partnerovi/partnerce

Graf č. 12: Procentuální vyjádření, kdy respondenti vybírali co vše považují za nevěru

Graf č. 13: Procentuální vyjádření, zda by byla nevěra důvodem k rozchodu

Graf č. 14: Procentuální vyjádření, zda by odpustili nevěru partnerovi/partnerce.

Graf č. 14: Procentuální vyjádření co může být horší než nevěra.

Graf č. 16: Procentuální vyjádření, zda se respondenti sami dopustili nevěry.

Graf č. 17: Procentuální vyjádření, zda by se respondent přiznal k nevěře.

Graf č. 18: Procentuální vyjádření optimální doby chození podle respondentů.

Graf č. 19: Procentuální vyjádření zda používání kondomů není zastaralé.

Graf č. 20: Procentuální vyjádření zda se respondent chrání při pohlavním styku

Graf č. 21: Procentuální vyjádření jestli by začal/a pohlavním styk se stálým partnerem.

Graf č. 22: Sloupcový graf nám vyjadřuje jednotlivé procentuální vyjádření, kdy lze tolerovat a kdy nelze tolerovat nevěru.

Graf č. 23: Procentuální vyjádření zda respondenti považují nevěru i když máme danou osobu jen na duševní úrovni.

Seznam příloh:

Příloha č. 1: Dotazník

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Dotazník

Dotazník pro žáky střední školy

Milí žáci,

Předkládá Vám k vyplnění dotazník, který se týká tématu partnerské věrnosti a odpovědnosti v partnerském vztahu. Dotazník je anonymní a údaje, které budou získány, slouží pouze k výzkumným účelům. Nemusíte se proto bát, že získané údaje budou proti Vám zneužity. Proto Vás prosím, abyste jej vyplnili upřímně a co nejpodrobněji.

1. **Pohlaví (zaškrtněte a doplňte prosím):** dívka – chlapec , věk:.....
třída:

2. **Bydliště (vyber jednu z odpovědí):** město - vesnice

3. **O otázkách partnerských vztahů a sexuality jsem získal informace od (zaškrtněte všechny zdroje informací):**

- | | | | |
|-----------------------------------|-----------------------|----------------|-----------------|
| a) matky | b) otce | c) prarodičů | d) sestrou |
| e) bratrem | f) učitelů | g) vychovatelů | h) kamarádů |
| i) jiných příbuzných | j) přítele/přítelkyně | k) gynekologů | l) z literatury |
| m) z televize a rádia | n) z internetu | o) videokazet | |
| p) jiných zdrojů (uved'te): | | | |

4. **Jako první byl tento zdroj:**

5. **Za nejdůležitější považuji tento zdroj:**

6. **Máš přítele/přítelkyni:**

ANO

NE

7. **Co si představíš, když se řekne slovo NEVĚRA:**

.....
.....

8. **Věříš v dnešní době ještě ve 100% partnerskou věrnost:**

ANO

NE

9. Máš obavu z partnerské nevěry:

ANO

NE

10. Jsi věrný/á svému partnerovi/partnerce:

ANO

NE (prosím uveď, jak si se provinil/a)

.....

11. Zaškrtni, co vše považuješ za nevěru, z níže uvedených možností:

- a) polibek na tvář kamarádce/kamarádovi
- b) polibek na ústa
- c) francouzské líbání
- d) intimní doteky
- e) letmé doteky
- f) přespání v jedné posteli bez pohlavního styku
- g) nezávazný sex
- h) časté schůzky s jednou osobou, doprovod ze školy
- i) pravidelný sex. styk s jinou osobou než s partnerem
- j) flirtování s jiným/jinou
- k) letmé pohledy na jiného/jinou

12. Byla by nevěra důvodem tvého rozchodu:

ANO

NE

13. Odpustil/a jsi někdy nevěru svému partnerovi/partnerce:

ANO (čeho se partner/ka dopustila)..... NE

.....

14. Co je podle Vás horší než nevěra v partnerském vztahu:

.....

.....

15. Ty sám si se dopustil někdy nevěry:

ANO (do jaké míry)..... NE

.....

16. Jsi pro přiznání se k nevěře (vyder jednu z odpovědí a zkus na ni odpovědět co nejpodrobněji):

ANO

NE/ NIKDY

PODLE OKOLNOSTÍ

17. Jaká je podle tebe optimální doba chození pro zahájení pohlavního styku s partnerem/partnerkou:

- | | |
|-----------------------------|------------------------------|
| f) na první schůzce (rande) | f) po dvou měsících chození |
| g) po prvním týdnu chození | g) po třech měsících chození |
| h) po dvou týdnech chození | h) po půl roce chození |
| i) po třech týdnech chození | i) po roce chození |
| j) po jednom měsíci chození | j) po svatbě |

18. Zdá se ti v dnešní době široké nabídky antikoncepčních prostředků použití kondomu směšné a zastaralé:

ANO

NE

19. Chráníš se (chceš se chránit) při pohlavním styku jakoukoli antikoncepcí:

ANO

NE

20. První pohlavní styk si začal/a (by si chtěl/a začít) se stálým partnerem:

ANO

NE

21. Zaškrtni kdy toleruješ/netoleruješ nevěru(tak, jak sis ji vymezil(a) v dotazníku)

V partnerském vztahu	TOLERUJI / NETOLERUJI
V předmanželském vztahu (po zasnoubení)	TOLERUJI / NETOLERUJI
V manželském vztahu	TOLERUJI / NETOLERUJI
Ve volném vztahu	TOLERUJI / NETOLERUJI
Jednorázovou nevěru	TOLERUJI / NETOLERUJI
Když se partner/ka občas stýká s jinou osobou	TOLERUJI / NETOLERUJI
Když má partner/ka paralelní vztah	TOLERUJI / NETOLERUJI

22. Když máš stálého partnera/partnerku a na duševní úrovni myslíš na jiného/jinou, považuješ to také za nevěru:

ANO

NE